

Univerzita Karlova
Pedagogická fakulta
Katedra rusistiky a lingvodidaktiky

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Státní svátky v České republice a Ruské federaci
Public holidays in the Czech Republic and Russian Federation
Vanda Doležalová

Vedoucí práce: PhDr. Lenka Rozboudová, Ph.D.

Studijní program: Dějepis se zaměřením na vzdělávání se sdruženým studiem Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání

Odevzdáním této bakalářské práce na téma *Státní svátky v České republice a Ruské federaci* potvrzuji, že jsem ji vypracovala pod vedením vedoucí práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Prohlašuji, že jsem při její tvorbě nepoužila nástrojů umělé inteligence jiným způsobem, než je uvedeno ve vyjádření, které je součástí textu práce. Dále potvrzuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze, 29.3. 2025

Chtěla bych poděkovat vedoucí mé bakalářské práce PhDr. Lence Rozboudové, Ph.D., za její cenné rady, komentáře, trpělivost a čas, který věnovala vedení mé bakalářské práce.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zaměřuje na charakteristiku a porovnání státních svátků České republiky a Ruské federace a na zjišťování povědomí mezi českými a ruskými studenty učitelství Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy o nich. Hlavním cílem práce je zjistit, jak studenti vnímají význam státních svátků, jaké tradice jsou s nimi spojeny a jak tyto svátky slaví. Teoretická část přináší přehled historického a kulturního kontextu státních svátků v obou zemích, popisuje význam jednotlivých svátků, jejich vznik, vývoj a způsoby oslav. Důraz je kladen na svátky, které jsou jedinečné pro každou zemi, a také na ty, které mají analogický charakter, ale liší se v jejich slavení. Praktická část obsahuje analýzu rozhovorů s deseti českými a deseti ruskými respondenty. Respondenti byli dotazováni na to, které svátky slaví, jak je slaví, jaké tradice dodržují, jak si význam svátků vysvětlují a do jaké míry znají svátky druhé země. Výsledky rozhovorů ukazují, že státní svátky v obou zemích představují důležitou součást života respondentů, avšak jejich pojetí a slavení je u každého individuální a odlišné. Z výsledků rozhovorů se také dozvídáme, že úroveň povědomí o státních svátcích druhé země je mezi respondenty relativně nízká. Tato práce přináší podrobný pohled na státní svátky Česká republika a Ruské federace a poukazuje na kulturní a historické rozdíly.

KLÍČOVÁ SLOVA

svátek, Česká republika, Ruská federace, tradice, historický kontext svátků

ABSTRACT

This bachelor's thesis focuses on the characterization and comparison of public holidays in the Czech Republic and the Russian Federation and on the awareness of these holidays among Czech and Russian teacher education students at the Faculty of Education, Charles University. The main aim of the thesis is to explore how students perceive the significance of public holidays, what traditions are associated with them, and how these holidays are celebrated. The theoretical part provides an overview of the historical and cultural context of public holidays in both countries, describing the significance of individual holidays, their origin, development, and ways of celebration. Emphasis is placed on holidays that are unique to each country as well as on those with analogous characteristics that differ in their celebration. The practical part includes an analysis of interviews conducted with ten Czech and ten Russian respondents. The respondents were asked which holidays they celebrate, how they celebrate them, what traditions they follow, how they understand the significance of the holidays, and to what extent they are familiar with the holidays of the other country. The results of the interviews show that public holidays in both countries represent an important part of the respondents' lives. However, the way these holidays are perceived and celebrated is individual and varies among respondents. The findings also reveal that the level of awareness about the public holidays of the other country is relatively low among the respondents. This thesis provides a detailed insight into the public holidays of the Czech Republic and the Russian Federation and highlights the cultural and historical differences between the two countries.

KEYWORDS

holiday, Czech Republic, Russian Federation, traditions, historical context of the holidays

Obsah

Úvod.....	8
1 NÁRODNÍ STÁTNÍ SVÁTKY ČESKÉ REPUBLIKY A RUSKÉ FEDERACE.....	9
1.1 Státní svátky v České republice.....	9
1.1.1 Den obnovy samostatného českého státu 1.1.	10
1.1.2 Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje 5.7.....	11
1.1.3 Den upálení mistra Jana Husa 6.7.	12
1.1.4 Den české státnosti 28.9.	13
1.1.5 Den vzniku samostatného Československého státu 28.10.....	14
1.1.6 Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva 17.11.....	15
1.2 Státní svátky v Rusku.....	16
1.2.1 Den obránců vlasti 23.2. (День защитника Отечества)	17
1.2.2 Mezinárodní den žen 8.3. (Международный женский день)	18
1.2.3 Den Ruska 12.6. (День России)	19
1.2.4 Den národní jednoty 4.11. (День народного единства)	20
2 ANALOGICKÉ STÁTNÍ SVÁTKY V ČR A RF A ROZDÍLY V JEJICH SLAVENÍ.....	22
2.1 Nový rok.....	22
2.1.1 Historický kontext svátku.....	22
2.1.2 Oslavy svátku v ČR.....	24
2.1.3 Oslavy svátku v RF	25
2.2 První máj	26
2.2.1 Historický kontext svátku.....	26
2.2.2 První máj v ČR.....	28
2.2.3 První máj v RF	29
2.3 Den vítězství.....	29
2.3.1 Historický kontext svátku.....	29
2.3.2 Den vítězství v ČR.....	32
2.3.3 Den vítězství v RF	32
3 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ MEZI STUDENTY UČITELSTVÍ PEDF UK	34
3.1 Cíle praktické části	34
3.2 Respondenti a popis sběru dat	34
3.3 Analýza výsledků	36
3.4. Celkové shrnutí vlastního šetření	48
Závěr.....	50
Resumé.....	52
Seznam použitých informačních zdrojů	55
Seznam příloh.....	61

Úvod

Státní svátky hrají klíčovou roli ve společnosti každé země. Slouží nejen k připomenutí historických událostí a osobností, ale také k posilování národní identity a soudržnosti.

Tato bakalářská práce se zaměřuje na porovnání státních svátků České republiky a Ruské federace a povědomí, které o nich lidé mají. Cílem práce je zjistit způsoby slavení a vnímání těchto významných událostí mezi příslušníky obou zemí.

Hlavním cílem této práce je porovnat úroveň povědomí o státních svátcích mezi českými a ruskými studenty učitelství Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. Dílčím cílem je v obecné rovině zhodnocení způsobu, jakým obyvatelé slaví tyto dny a jaké jsou důvody pro vyhlášení určitých událostí za státní svátky či významné dny v obou zemích. K dosažení cílů byly použity metoda obsahové analýzy odborné literatury a metoda rozhovoru, která umožňuje získat hlubší vhled do postojů respondentů k dané problematice.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě hlavní části: teoretickou a praktickou. Teoretická část obsahuje tři hlavní kapitoly, které se zaměřují na historický a kulturní kontext státních svátků v České republice a Ruské federaci. Praktická část se věnuje popisu výzkumného šetření a následné analýze dat získaných prostřednictvím rozhovorů.

Pro získání potřebných dat bylo osloveno deset studentů učitelství z Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy z ČR a deset z RF. Otázky pro rozhovory byly sestaveny na základě obsahu teoretické části této práce, což zajišťuje jejich relevanci a zaměření na klíčové aspekty zkoumaného tématu.

Tato bakalářská práce popisuje kulturní a historické aspekty státních svátků v České republice a Ruské federaci. Porovnání vnímání okolností mezi obyvateli obou zemí odhaluje zajímavé rozdíly i podobnosti v jejich tradicích a způsobech oslavování těchto významných dnů.

1 NÁRODNÍ STÁTNÍ SVÁTKY ČESKÉ REPUBLIKY A RUSKÉ FEDERACE

Svátek je den věnovaný oslavě nebo památce určité osoby, události nebo významné příležitosti, kdy se tradičně nepracovalo, na rozdíl od běžného pracovního dne. Může jít o náboženské svátky, jako jsou Vánoce, Velikonoce, mariánské svátky, státní svátky nebo o dny, jako například Den práce. Svátkem se také označují jmeniny, tedy den, kdy má někdo podle kalendáře jméno. Svátky jsou často spojovány s oslavami, slavnostmi a radostí, a mohou být považovány za významné události pro jednotlivce nebo celou společnost (Ústav pro jazyk český, 2011, online).

V Ruské federaci pojem svátek představuje den nebo dny spojené s významnou událostí, zvykem nebo veřejnou osobností. Je to také veselé slavnostní shromáždění pořádané u nějaké příležitosti. Svátek může být označen jako čas, kdy se něco radostného nebo příjemného stalo, a toto samo o sobě přináší pocit radosti a potěšení (Кузнецов, online).

„Státní svátek (государственный праздник) je oficiálně stanovený a dodržovaný den oslav na počest nebo památku něčeho“¹ (Луч, Халипов, Халипова, 1996, online).

Státní svátky jsou dny pracovního odpočinku a mají za cíl připomínat občanům důležité tradice, významné události a historické okamžiky, které formovaly českou státnost (ČT Edu, online).

Ve státní svátek většina zaměstnanců nepracuje. *„Podle ustanovení § 115 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce Zaměstnanci, který nepracoval proto, že svátek připadl na jeho obvyklý pracovní den, se plat nekrátí. Za práci ve svátek poskytne zaměstnavatel zaměstnanci náhradní volno v rozsahu práce konané ve svátek“.* („§ 115 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce“)

V této kapitole jsou představeny národní státní svátky, které nemají analogii v druhé sledované zemi. V následujících podkapitolách je u každého svátku uveden jeho historický kontext a způsoby jeho oslav dané zemi.

1.1 Státní svátky v České republice

Ve znění zákona č. 245/2000 Sb., o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu státními svátky jsou 1. leden – Den obnovy samostatného českého

¹ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ПРАЗДНИК (national holiday)

- официально установленный и отмечаемый день торжества в честь или в память чего-нибудь.

státu, 8. květen – Den vítězství, 5. červenec – Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje, 6. červenec – Den upálení mistra Jana Husa, 28. září – Den české státnosti, 28. října – Den vzniku samostatného československého státu, 17. listopad – Den boje za svobodu a demokracii (Ministerstvo práce a sociálních věcí, online).

1.1.1 Den obnovy samostatného českého státu 1.1.

Bývá zvykem u mnoha států, že první den v roce je dnem pracovního klidu a bývá vítán velkolepými silvestrovskými oslavami. Avšak pro Českou republiku má ještě jeden význam. 31. prosince roku 1922 zanikl společný stát Čechů a Slováků přesněji řečeno Česká a Slovenská Federativní republika a 1.1. 1993 vznikl samostatný stát – Česká republika (Tinková, 2010, s. 6).

K rozdělení hned tak nedošlo, ať už z důvodu historických vazeb, národních rozdílů či konfliktů po Sametové revoluci. Už 14. března 1939 před protektorátem Čechy a Morava vyhlásili Slováci samostatnost. Slovenský stát ale mezi léty 1939-1945 ve skutečnosti řídili nacisté. Po druhé světové válce byla znovu obnovena na mapě Československá republika. Další spor nastal po Sametové revoluci, kdy se po nově získané svobodě nemohli představitelé státu dohodnout na názvu republiky. Nakonec se politici shodli na názvu Česká a Slovenská Federativní Republika, avšak tím potíže nepřestaly. V roce 1992 se sešel Václav Klaus s Vladimírem Mečiarem ve známé vile Tugendhat, kde projednávali rozdělení na dva samostatné celky. 26. srpna podepsali dohodu, ale ještě nebylo třeba vyřešit rozdělení obrovského majetku, dohodnout se na vedení nových hranic apod. V zahraničí se toto jednání označuje za „sametový rozvod“, protože proběhl hladce bez větších nepokojů. 1. leden 1993 přesně po 74 letech, 2 měsících a 3 dnech přestalo Československo existovat (Tatíček, 2020, s. 7-10).

Prvního ledna si tedy připomínáme vznik České republiky v roce 1993 po rozpadu Československa (Křišťánová, 2018, s. 14). Tento den se však jako státní svátek slaví až od roku 2001 (Tinková, 2010, s. 8). Bývá zvykem, že 1. ledna pronáší prezident republiky novoroční projev. Tuto tradici ale narušil bývalý český prezident Miloš Zeman, který projev pronášel 26.12. K tradičnímu novoročnímu projevu 1.1. se vrátil současný prezident Petr Pavel. Prezidentské projevy se vysílají v televizi od roku 1990, kdy byl zvolen československým prezidentem Václav Havel (Jeden svět na školách, online).

1.1.2 Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje 5.7.

Abychom se dozvěděli, proč slavíme tento den jako státní svátek, musíme o více než tisíc let zpátky, přesněji do 9. století, kdy se na našem území rozkládala Velkomoravská říše (Tatíček, 2020, s. 10-71).

V Českém knížectví a Velkomoravské říši panovala pohanská víra a nevzdělanost. Kníže Rastislav se nechtěl neustále podřizovat zájmům východofranského panovníka Ludvíka Němce, tudíž z tohoto důvodu tyto franské kněží vyhnal. Na žádost Rastislava u byzantského císaře Michaela III. byli na Velkou Moravu vysláni dva misionáři Cyril a Metoděj, kteří přišli 5. července roku 863 (Tinková, 2010, s. 41).

Tito bratři ze Soluně začali po svém příchodu šířit křesťanství, jazyk bohoslužeb staroslověnštinu, kterému tehdejší lidé rozuměli. Cyril vytvořil nové písmo, které je považováno za nejstarší slovanské písmo, které se nazývá hlaholice a Metoděj v roce 880 dokončil překlad Bible do staroslověnštiny (ČT Edu, 2020, online).

Po vzniku Hlaholice byla později vytvořena cyrilice, která sloužila pro zápis starých církevních slovanských textů. Z cyrilice se vyvinula azbuka, kterou dnes v různých podobách používá například ruština, srbština, ukrajinština a další. Kromě toho také bratři představili *Zakon sudnyj ljudem*, což byl právní spis určený pro běžný lid (Tatíček, 2020, s. 78-86).

Dnes cyrilometodějské slavnosti probíhají na řadě míst České republiky, Největší církevní slavnost, která nese název *Dny lidí dobré vůle* se koná v obci Velehrad na jižní Moravě a v roce 2024 se konal 25. ročník této akce (Velehrad 2024, online).

Podle lidové tradice je toto místo často ztotožňováno s hlavním centrem Velké Moravy, Veligradem a je také považováno za sídlo Metoděje. Bazilika Nanebevzetí Panny Marie a sv. Cyrila a Metoděje, která se zde nachází, je významným poutním místem. Každý rok se zde na Den slovanských věrozvěstů konají celonárodně poutě Cyrilometodějské oslavy se logicky konají především na místech, kde se nacházejí chrámy, kaple či kapličky zasvěcené sv. Cyrilovi a Metodějovi. Pražský pravoslavný chrám sv. Cyrila a Metoděje v Resslově ulici je známý rovněž tragickou událostí, kterou si připomínáme o několik dní dříve. Právě zde, 18. června 1942, padli v boji proti výrazné přesile nacistických vojáků parašutisté, kteří provedli atentát na říšského protektora Reinharda Heydricha (Tatíček, 2020, s. 88-90).

5. července se připomíná tento den, protože se hodil, jelikož na něj nepřipadal žádný jiný církevní svátek. K výročí tisíc let (1863) od příchodu Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu se slaví tento svátek (Tatíček, 2020, s. 82-90).

1.1.3 Den upálení mistra Jana Husa 6.7.

Jan Hus byl kazatel v pražské Betlémské kapli a byl velmi populární mezi běžnými lidmi, jelikož vystupoval proti katolické církvi, a především kritizoval zbohatlou církev, která za peníze prodávala odpustky, také tvrdil, že hlavou církve je Ježíš Kristus a ne papež (Polc, 2015, s. 69-75).

Svémi myšlenkami navazoval na anglického myslitele Johna Wycliffa. Mezi běžnými lidmi jeho obliba stoupala, naopak tomu bylo u katolické církve (Tatíček, 2020, s. 97).

Jan Hus chtěl reformu církve a na jeho stranu se přiklonil i tehdejší panovník Václav IV. Proti Husovi ale vystoupili kněží, kteří hledali způsoby, jak se Jana Husa zbavit. Našli pomoc u papeže, který vydal dokument, jímž zakazoval šíření Wycliffových myšlenek. Avšak Hus nařízení papeže nerespektoval a byl exkomunikován z církve. Odešel na Kozí Hrádek, kde napsal například traktát *O svatokupectví* nebo *O církvi*.

Poté, co na královský trůn nastoupil Zikmund, svolal papež Jan XXIII. na jeho žádost sněm do Kostnice, jehož cílem mělo být sjednotit katolickou církev a vyřešit otázku Husovu. Osudovou se pro Jana Husa stala pozvánka do Kostnice, kterou přijal. Byl hned uvězněn a neměl možnost diskuse. Měl své učení odvolat. Hus odmítl, a proto 6. července 1415 byl označen za kacíře a byl upálen (Polc, 2015, s. 69-75).

Jeho upálení bylo příčinou mnoha nepokojů, proti kterému protestovala i řada šlechticů. Kolem jeho odkazu a myšlenek vzniklo hnutí takzvaných husitů.

Dnes se koná na našem území několik slavností, kde si připomínají upálení mistra Jana Husa. Například v roce 2024 proběhl 10. ročník vzpomínkových slavností k výročí upálení mistra Jana Husa v Uhlířských Janovicích u Husova kamene v Mitrově (Oficiální stránky města Uhlířské Janovice 2024, online).

Další oslavy se konají v Husinci u Prachatic, kde se koná 4. července Husfest a 5.-6.7. Husovy oslavy. V Husinci se Jan Hus narodil a také je zde Centrum Mistra Jana Husa (Město Husinec-oficiální stránky města 2024, online).

Také je možnost zajít na bohoslužbu do Betlémské kaple. (Církev československá husitská, online)

Jan Hus je dodnes českým národem vnímán jako symbol nezlomného člověka, který čelil smrti tváří v tvář a neustoupil od svých myšlenek a hájení pravdy. Proto si ho připomínáme v den jeho upálení 6. července. Od roku 2000 byl Den upálení mistra Jana Husa v Kostnici zákonem stanoven jako státní svátek (Tatíček, 2020, s. 95).

1.1.4 Den české státnosti 28.9.

Kníže Václav se narodil roku 907 knížeti Vratislavovi a Drahomíře. O jeho výchovu a vzdělání se zasloužila jeho babička Ludmila, která měla časté spory s jeho matkou Drahomírou, jelikož soupeřily o moc i vliv na Václava. Ve středověku obvykle tyto spory končily smrtí, a tak tomu bylo i u Ludmily. Drahomířini stoupenci Ludmilu podle legendy zavraždili jejím vlastním šálem. Václav byl na svou dobu velmi vzdělaný, uměl číst a psát, což nebylo u kněží zvykem, a ovládal několik jazyků (Tatíček, 2020, s. 109-111).

Aby Václav za své vlády ubránil české země, rozhodl se platit saskému králi Jindřichovi Ptáčníkovi *tributum pacis* neboli daň míru (Tinková, 2010, s. 52). S tímto ústupkem a se zahraniční politikou, kterou Václav orientoval na Sasko, nesouhlasil jeho bratr Boleslav, který ho pozval do Staré Boleslavi, kde byl Václav následně 28. září 935 zavražděn (Vaníček, 2014, s. 122-126).

Václav byl svatořečen jako první Čech až ve druhé polovině 11. století. O prosazování jeho kultu se postaral překvapivě jeho bratr Boleslav, který chtěl pro Čechy vymoci vlastní biskupství a uznání český svatý by naději na získání zvětšil. Václav se stal symbolem a ochráncem země, protože za jeho vlády se lid měl dobře, i po jeho smrti chtěli šířit jeho odkaz (Tinková, 2010, s. 53).

Datum 28. září je spojeno se světcem, patronem české země, svatým knížetem Václavem, jeho pomník dnes najdeme na Václavském náměstí v Praze. Podle pověsti spí v hoře Blaník, kde čeká, až bude zemi nejhůře, aby vyjel na pomoc (Třeštík, 2005, s. 263-265).

Dnes nám svatého Václava připomíná nejcennější korunovační klenot svatováclavská koruna nebo dvacetikoruna, na níž je vyobrazen.

28. září se dlouho připomínal jako Památný den a až v roce 2000 se z něj stal Den české státnosti a začal se slavit jako státní svátek, kterým se připomíná zavraždění knížete Václava, který byl

zavražděn 28. září ve Staré Boleslavi na popud svého bratra. Slavit tento svátek můžeme například návštěvou katedrály sv. Víta, kde večer probíhá slavnostní svatováclavská mše se zpěvy svatováclavského chorálu. Můžeme se také projít po Václavském náměstí nebo zajít na Svatováclavské slavnosti, které se konají po celé republice (ČT Edu, 2020, online).

Tradičně se koná ve Staré Boleslavi Národní svatováclavská pouť, která zde v roce 2024 probíhala od 27.9. – 29.9. (Brandýs nad Labem – Stará Boleslav – oficiální stránky města, 2024, online).

1.1.5 Den vzniku samostatného Československého státu 28.10.

I za první světové války byli Češi a Slováci nespokojeni s Rakousko-Uherskem, ale přesto stáli po boku císaře Františka Josefa I. Jen málo lidí si dovedlo představit, že by mohli mít vlastní stát. Někteří vlastenci, jako Karel Kramář a Alois Rašín, byli za své snahy pronásledováni a odsouzeni k smrti, zatímco jiní, jako Tomáš Masaryk a Edvard Beneš, uprchli do zahraničí (Zuna, 2014, s. 268-270).

V únoru 1916 ve Francii založili Československou národní radu, která se snažila získat podporu spojenců pro rozbití Rakousko-Uherska (Zídek, 2018, s. 57).

V roce 1918 se blížil konec války a Češi začali doufat v nový začátek. Masaryk zajistil uznání budoucího státu od Francie, Británie a Ruska a získal podporu amerického prezidenta Wilsona Woodrowa. Wilson ve svých 14 bodech pro poválečné uspořádání světa požadoval autonomii pro národy Rakousko-Uherska, což byl silný impuls pro další události. Masarykovo úsilí vyvrcholilo Washingtonskou deklarací, kterou prezident Wilson podpořil a v říjnu 1918 bylo oznámeno, že podpis mírové smlouvy bude podmíněn samostatností Čechoslováků a Jihoslovanů, což znamenalo konec Rakouska-Uherska (Zuna, 2014, s. 271).

28. října 1918 se v Ženevě Beneš a Kramář dohodli na podobě nového státu, který měl být republikou s československou národností. Téhož dne v Praze vypukly spontánní oslavy, když se rozšířila zpráva o rakouské ochotě přijmout příměří (Klimek, 1998, s. 200-210).

Lidé strhávali rakouské znaky a obsadili Obilní ústav, čímž zabránili odvozu obilí do Rakouska. Na soše svatého Václava na Václavském náměstí v Praze byla vztyčena československá vlajka a Národní výbor vydal první zákon o zřízení samostatného státu, který sepsal Alois Rašín. V prohlášení stálo: „*Lide československý. Tvůj odvěký sen se stal skutkem...*“ (Zuna, 2014, s. 271-273).

Vznik Československa byl pro české dějiny zásadním milníkem, kdy český národ získal po dlouhých předchozích snahách předků vlastní svobodný stát s demokratickými principy, které má český stát dodnes. V roce 2018 uplynulo 100 let o založení Československa a na počest byly vydány například památní mince Masaryka, Beneše, Rašína, Štefánika a dalších, kteří měli zásluhu za český stát (Tatíček, 2020, s. 140-141).

Také v tento den každoročně udílí prezident České republiky státní vyznamenání. V celé zemi se pořádají pietní akce na památku těch, kteří zahynuli v bojích za samostatnost Československa. Významnou událostí je položení věnce státních představitelů u Národního památníku na Vítkově (Tinková, 2010, s. 59).

1.1.6 Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva 17.11.

Mezinárodní den studentstva se po celém světě připomíná 17. listopadu, ale v České republice je v kalendáři uveden ještě jako Den boje za svobodu a demokracii. Je to jediný den mezinárodního významu, který má český původ (Tatíček, 2020, s. 145-150).

K 17. listopadu se váží dvě velmi důležité události, které od sebe dělí 50 let. Ačkoli je 17. listopad často spojován s koncem komunistické vlády v roce 1989, jeho význam sahá až do roku 1939. Po německé okupaci českých zemí v březnu 1939 a zřízení Protektorátu Čechy a Morava se mezi občany zvýšil odpor proti německé okupaci a fašistickému režimu (Tatíček, 2020, s. 145-150).

Demonstrace 28. října byly tvrdě potlačeny německými ozbrojenými složkami a fanatizovanými studenty pražských německých škol. Student lékařské fakulty Univerzity Karlovy Jan Opletal byl během demonstrace postřelen a 11. listopadu 1939 svým zraněním podlehl. Jeho pohřeb 15. listopadu se stal dalším protestem proti německé okupaci, což vedlo k trvalému zásahu nacistů, zavření vysokých škol a zatčení více než tisíce studentů. Devět z nich bylo 17. listopadu 1939 popraveno. V roce 1941 byl tento den vyhlášen Mezinárodním dnem studentstva (Buriánek, 1974, s. 11-16).

Po osvobození v roce 1945 se Československo neradovalo ze svobody dlouho. V roce 1948 převzali moc komunisté a nastolili totalitní režim pomocí teroru a zastrasování. Lidé museli veřejně podporovat komunistickou stranu, jinak čelili pronásledování a šikaně. Odpůrci režimu byli často trestáni smrtí, například Milada Horáková byla v roce 1950 popravena. V šedesátých letech se situace uvolnila, ale země stále nebyla demokratická. Platila přísná cenzura, mnoho potravin a výrobků nebylo dostupných a umělci museli podporovat režim. Naději na změnu

přineslo Pražské jaro v roce 1968, ale sovětská invaze 21. srpna 1968 tyto snahy potlačila. Na protest se v roce 1969 upálili tři studenti – Jan Palach, Josef Hlavatý a Jan Zajíc. Komunisté jejich smrt utajovali. Hlavním impulzem pro obnovení naděje na svobodu v Československu byl pád Berlínské zdi začátkem listopadu 1989. Tento významný okamžik inspiroval organizované protesty proti komunismu v Československu. Klíčová demonstrace byla naplánována na 17. listopad, Mezinárodní den studentstva. Tato demonstrace vedla k rezignaci komunistické vlády a přinesla svobodu a demokracii. Symbolickým lídrem Sametové revoluce se stal Václav Havel, známý disident a jeden z prvních mluvčích Charty 77. Havel se stal posledním prezidentem Československa a prvním prezidentem České republiky. V roce 1990 byl 17. listopad vyhlášen významným dnem a přejmenován na Den boje za svobodu a demokracii. Od roku 2000 je tento den slaven jako státní svátek s názvem Den boje za svobodu a demokracii (Tinková, 2010, s. 66-67).

Dne 17. listopadu probíhají různé vzpomínkové akce, připomínají se ti, kteří trpěli před 50 lety v roce 1939 a v letech války, tak ti, kteří v roce 1989 bojovali za to, že Česká republika je již 35 let svobodným státem (Tatíček, 2020, s. 163).

V tento den je zvykem nosit k pamětní desce 17. listopadu na Národní třídu svíčky a květiny, kterého se účastní jak řadoví občané, tak i politici a členové akademické obce. Tradiční je také každoroční setkání akademické obce na Albertově, kdy pokládají věnce k pamětním deskám na budově Hlávkovy koleje a po vystoupení pěveckých sborů se průvod přesune do Žitné ulice k památníku Jana Opletala a Václava Sedláčka. Dále pokračuje na Albertov, kde vystoupí zástupci českých univerzit. Na počest studenta Jana Opletala jsou každoročně udělovány Ceny Jana Opletala, které organizuje Studentská komora Rady vysokých škol společně se spolkem Díky, že můžeme. Slavnostní připomínka listopadových událostí vyvrcholí večerním setkáním a koncertem ve Velké aule Karolina, kde je také udělena Cena Arnošta z Pardubic (Jiříčková, Zdráhalová, 2023, online).

1.2 Státní svátky v Rusku

Státní svátek je oficiálně určený den, během kterého si společnost připomíná významnou událost nebo osobnost. (Луч, Халипов, Халипова, 1996, online).

Státními svátky a nepracovními dny v Ruské federaci jsou 1. leden – Nový rok, 7. ledna – Pravoslavné Vánoce, 23. února – Den obránců vlasti, 8. března – Mezinárodní den žen, 1.

května – svátek práce a jara, 9. května – Den vítězství ve Velké vlastenecké válce, 12. června – Den Ruska, 4. listopadu – Den národní jednoty.

Na rozdíl od České republiky, Ruská federace slaví za státní svátek 1. Máj a Mezinárodní den žen.

Kromě státních svátků, Rusové slaví ještě profesní (профессиональные) svátky, které většinou připadají na víkendy. Jedná se například o Den učitelů, Den horníků (День шахтера), Den hutníků (День металлурга), Den policie a další. Dříve se tyto svátky v Sovětském svazu hodně slavily a byly často spojené s ideologií státu. Dnes už tomu tak není a tyto dny si mezi sebou připomínají přátelé anebo kolegové v práci (Баско 2007, s. 185-186).

1.2.1 Den obránců vlasti 23.2. (День защитника Отечества)

Den obránců vlasti, slavený 23. února, má hluboké historické kořeny a velký význam v Rusku. Jeho předchůdcem byl Den svatého Jiří, slavený 26. listopadu od roku 1769, který byl věnován rytířům s Řádem svatého Jiří. Tento svátek byl však omezen pouze na držitele tohoto vyznamenání a nezahrnoval všechny, kteří se podíleli na obraně země (Константин, 2024, online).

V roce 1918, v době vzniku Rudé armády, byl 23. únor vybrán jako Den Rudé armády a námořnictva. První oslava tohoto dne proběhla 23. února 1922 na památku bitvy u Pskova a Narvy z roku 1918. Během Velké vlastenecké války získal tento den ještě větší význam. 23. února 1943 Rudá armáda porazila nepřítel u Stalingradu, o rok později osvobodila Dněpr a v roce 1945 se setkala s nepřitelem na evropském území (Интерфакс Россия, 2024, online).

Po skončení války v roce 1946 byl svátek přejmenován na Den sovětské armády a námořnictva. Od té doby se stal známým vojenskými přehlídkami a ohňostroji (Интерфакс Россия, 2024, online).

Po rozpadu Sovětského svazu v roce 1991 se svátek změnil na Den obránců vlasti a od roku 2002 je oficiálním státním svátkem v Rusku. Tento den je věnován všem, kteří slouží nebo sloužili v ozbrojených silách a připomíná nejen minulost Rudé armády, ale i všechny vojenské hrdinské činy v historii Ruska (Новости Mail.ru., online).

V současné době 23. února slaví tím, že vyjadřují úctu všem mužům, a to nejen vojákům, ale i policistům a jiným pracovníkům v bezpečnostních složkách. Ženy sloužící v armádě nebo policii jsou také oceněny. Oslavy zahrnují hostiny, symbolické dárky s vojenskou tematikou,

květiny u vojenských památníků a tematické akce. Tento den je příležitostí k uctění obránců vlasti a k posílení národní identity a tradic (Интерфакс Россия, 2024, online).

1.2.2 Mezinárodní den žen 8.3. (Международный женский день)

Mezinárodní den žen, slavený 8. března, má kořeny v dělnickém hnutí a boji za ženská práva. Jeho počátky sahají do Spojených států, kde v roce 1908 demonstrovalo v New Yorku 15 tisíc žen za kratší pracovní dobu, vyšší mzdy a volební právo. Clara Zetkinová je ženou, která navrhla Mezinárodní den žen, což udělala na druhé mezinárodní konferenci pracujících žen v Kodani v roce 1910. Zetkinová tehdy žádala o podporu každoročního slavení tohoto svátku. V roce 1908 protestovaly pracující ženy v New Yorku proti těžkým pracovním podmínkám a tento protest, známý jako Walk Down Broadway, přikládal lidi ze všech společenských vrstev (BBC, 2024, online).

Datum 8. března získalo význam v roce 1917, kdy v Petrohradě začala stávka dělnic s heslem „chléb a mír“. Tato stávka přerostla v revoluci, což vedlo k abdikaci cara Mikuláše II. a nakonec k revoluci. V roce 1921 bylo toto datum ustanoveno jako Mezinárodní den žen (BBC, 2024, online).

Po druhé světové válce se k oslavě 8. března připojily další země v roce 1975 byl Mezinárodní den žen oficiálně uznán Organizací spojených národů. Nyní je svátek slaven vždy 8. března, což je datum, kdy v Petrohradě začala stávka žen (BBC, 2024, online).

V Rusku je 8. březen nepracovním dnem. Přestože původně se slavil 23. února v rámci Juliánského kalendáře, po revoluci a přechodu na Gregoriánský kalendář se ustálil na 8. březen (РБК Life, 2024, online).

Tento den je v Rusku považován za svátek ženské krásy, lásky, jara a naděje. Je zvykem blahopřát ženám a dávat jim květiny a dárky. Na tento den je typické zvát ženy na procházky a rande (Баско, 2007, s. 185).

Každý rok moskevské parky nabízejí řadu aktivit k oslavě 8. března, jako jsou historické exkurze, prázdninové koncerty, workshopy na výrobu dárků, různé foto koutky a místa s „volným mikrofonem“, kde můžete ženám nahlas blahopřát. Pokud není počasí příznivé, koncertní sály pořádají speciální programy, včetně vystoupení mužských skupin, muzikálů a gratulačních koncertů (Болгова, online.).

1.2.3 Den Ruska 12.6. (День России)

12. června Rusko slaví státní svátek – Den Ruska. Tento den si připomíná přijetí Deklarace o státní suverenitě RSFSR, která byla schválena 12. června 1990 na I. Sjezdu lidových poslanců RSFSR. Dokument prohlásil rovnost všech politických stran a organizací, stanovil princip oddělení moci a zdůraznil nadřazenost Ústavy a zákonů RSFSR na celém jeho území. Rovněž uznal potřebu rozšířit práva autonomních republik, oblastní a okruhů. 12. červen je tak považován za den zrodu Ruské federace. V roce 1990 se v tomto dni v bouřlivých časech, předcházejících rozpadu Sovětského svazu, začal utvářet historicky bohatý, avšak mladý stát. Ruská federace zůstala mnohonárodnostním státem, kde každý občan získal stejná práva bez ohledu na národnost či náboženství. O rok později, 12. června 1991, se konaly první demokratické prezidentské volby, ve kterých drtivou většinou zvítězil Boris Jelcin. Tyto volby představovaly významný krok v budování demokratického státu (Поздравок, online).

V roce 1994 prezident podepsal dekret, který ustanovil nový státní svátek – Den přijetí Deklarace o státní suverenitě Ruska. Tento den se stal dnem pracovního volna, což bylo pro mnoho lidí překvapením a trvalo nějaký čas, než si na nový svátek zvykli a pochopili jeho význam (Посольство Российской Федерации в Республике Болгарии, 2022, online).

Někteří lidé zpočátku svátek odmítali, protože vnímali podpis Deklarace jako krok vedoucí k rozpadu silného státu. Avšak následné historické události ukázaly, že rozpad Sovětského svazu byl nevyhnutelný.

Svátek získal své současné jméno až v roce 2002, kdy 1. února vstoupil v platnost nový zákoník práce. Nový název byl přijat s nadšením, protože spojoval význam události, slovní charakter data a jednotu všech obyvatel země (Поздравок, online).

K tomuto svátku patří slavnostní události. Letní dny umožňují slavit tento svátek ve velkém stylu na ulicích měst. 12. června se na koncertních pódíích a v parcích konají slavnostní koncerty, ukázková vystoupení, lidové slavnosti a další hromadné akce, do kterých se lidé zapojují dobrovolně. V ulicích měst, na veřejných budovách i obytných domech plápolají státní vlajky a z reproduktorů hraje ruská hymna. Večer města i vesnice rozzáří oblohu ohňostroji. V Kremlu se tradičně udělují státní ceny a v regionech jsou oceněni ti, kteří se vyznamenali na státní úrovni (Поздравок, online).

1.2.4 Den národní jednoty 4.11. (День народного единства)

4. listopadu se v Rusku slaví Den národní jednoty. Tento svátek byl ustanoven v roce 2005 a od té doby je den pracovního klidu. Přestože mnoho Rusů stále neví, co se v tento den přesně stalo a co se slaví, je to významný historický okamžik. 4. listopadu (22. října podle starého kalendáře) 1612 osvobodilo lidové vojsko pod vedením zemského starosty Kuzmy Minina a knížete Dmitrije Požarského Moskvu od polských interventů. Po smrti posleního cara z dynastie Rurikovců, Fjodora Ivanoviče, a jeho mladšího bratra Dmitrije v roce 1598, se na trůn dostal bojar Boris Godunov. Jeho práva byla však pro šlechtu nelegitimní. Toho využili samozvanci, kteří se vydávali za mrtvého carského syna Dmitrije, což vedlo k politické krizi známé jako období smuty. V roce 1609 zahájil polský král Zikmund III. vojenskou intervenci proti Rusku. V roce 1612 lidové vojsko vytvořené v Nižním Novgorodě pro osvobození ruských území od cizích okupantů dobylo Kitaj-gorod a vytlačilo polské síly. V roce 1613 car Michail Fjodorovič ustanovil Den očištění Moskvy od polských interventů. V roce 1649 car Alexej Michajlovič nařídil, aby se tento den stal církevním a státním svátkem. Ruská pravoslavná církev v tento den uctívá památku Kazaňské ikony Matky Boží za osvobození Moskvy a Ruska od polského vpádu v roce 1612. Podle legendy byla Kazaňská ikona Matka Boží poslána knížeti Dmitriji Požarskému, a stala se patronkou lidového vojska, které s ní vstoupilo do Moskvy. Dnes stojí na Rudém náměstí pomník Minina a Požarského, vysvěcený v roce 1637 na památku hrdinů, kteří osvobodili hlavní město. V sovětských letech se 4. listopad neslavil a nebyl dnem pracovního klidu. Oslavován byl 7. listopad – Den Velké říjnové socialistické revoluce. V roce 1996 byl svátek přejmenován na Den smíření a souhlasu (День примирения и согласия) (Эрик Романенко/ ТАСС, 2023, online).

V září 2004 navrhl Mezináboženský koncil Ruska (Межрелигиозный совет России), aby se 4. listopad stal státním svátkem a slavil se jako Den národní jednoty. Státní дума tuto iniciativu podpořila. Tento den se stal dnem pracovního klidu místo 7. listopadu, který dostal status památného dne – Den říjnové revoluce 1917 (Коммерсантъ, 2023, online).

Na den národní jednoty v Rusku se konají slavnostní akce a veřejné průvody, kde účastníci nesou národní symboly a vlajky, čímž vyjadřují svou oddanost národní jednotě. Tento den se věnuje historickým událostem z roku 1612, kdy jsou kladeny věnce k památníku Kuzmy Minina a Dmitrije Požarského. Po celé zemi probíhají kulturní akce jako koncerty a výstavy a také náboženské mše. Hlavním symbolem svátku je „zvon svobody“, který zaznívá během oslav. Lidé nosí ruské národní kroje a symboliku, aby zdůraznili svou oddanost historickým

hodnotám a národní jednotě (Kobets, Istdus, LevLev, MariyaL, Никулинская, Сереброва, 2024, online).

2 ANALOGICKÉ STÁTNÍ SVÁTKY V ČR A RF A ROZDÍLY V JEJICH SLAVENÍ

Tato kapitola se zaměřuje na analogické státní svátky, které jsou slaveny v České republice a Ruské federaci. I když tyto země mají odlišné historické a kulturní kořeny, existují svátky, které oslavují oba národy, a to zejména v České republice připadá na 8. května, zatímco v Ruské federaci je slaven 9. května. Tento svátek připomíná konec druhé světové války v Evropě, a je tedy spojen s významnými historickými událostmi pro obě země.

Jako poslední je to 1. Máj, jenž je v České republice uznáván jako Svátek práce, avšak není státním svátkem, ale jedná se o mezinárodní svátek, který připomíná všechny pracující (ČT Edu, 2021, online). Naopak v Rusku je 1. květen oficiálním státním svátkem.

2.1 Nový rok

2.1.1 Historický kontext svátku

Dnes se ve většině zemí světa používá pro civilní účely gregoriánský kalendář, který je zpřesněnou verzí kalendáře juliánského. Juliánský kalendář zavedl roku 45 př. n. l. Julius Caesar na základě výpočtů astronomů z Alexandrie, kteří určili délku roku na 365, 25 dní. Název „kalendář“ pochází od starých Římanů, konkrétně od slova *calendae*, což označovalo první den v měsíci (novoluní). Skutečná délka roku je však 365,2422 dní, takže se kalendář postupně začal opožďovat, což se projevovalo zejména během slunovratů a rovnodenností. V 16. století byl tento rozdíl už téměř 10 dní, což způsobovalo problémy v křesťanských církvích, například při stanovení data Velikonoc. Papež Řehoř XIII. roku 1582 vydal bulu, která zavedla nový, gregoriánský kalendář. Tento kalendář se postupně rozšířil po celém světě, i když například v muslimských zemích je oficiálně stále platný islámský kalendář. Islámský kalendář počítá roky od roku 622 n.l., kdy prorok Mohamed odešel z Mekky do Mediny, a je odlišný tím, že je založen pouze na měsíčních cyklech a má délku 354 dní (Tinková, 2010, s. 7).

Před přijetím křesťanství se v Rusku nový rok slavil v březnu. Zvyk slavit nový rok v září přišel z Byzance v 10. století spolu s křesťanskými obřady a knihami. Oficiálně se podle juliánského kalendáře začal nový rok slavit 1. září od roku 1492 na příkaz velkoknížete Ivana III. Až do roku 1700 se v Rusku roky počítaly „od stvoření světa“. Tento systém se postupem času stal nepraktickým, zejména kvůli rostoucím kontaktům s Evropou. V roce 7207 od stvoření světa vydal Petr I. Nařízení, které určovalo, že se nový rok bude počítat od narození Krista a slavit

podle gregoriánského kalendáře, tedy 1. ledna, jak bylo běžné v evropských zemích. Slavení nového roku 1. září bylo zrušeno. Dne 15. prosince 1699 oznámil carský úředník lidu rozhodnutí cara Petra I. ohledně oslav začátku nového století. Po modlitbách v kostelech měly být hlavní ulice i domy ozdobeny větvemi borovic, jedlí a jalovců. Lidé s menšími prostředky měli alespoň umístit větvičku před vrata. Ozdoby měly zůstat od 1. ledna do 7. ledna 1700. Lidé měli novoroční oslavy začít vzájemným přáním a účastí na ohňostrojích a střelbě na Rudém náměstí. V noci se od 1. do 7. ledna zapalovaly ohně z dřeva, slámy nebo chrástí. Na Silvestra o půlnoci vyšel Petr I. na Rudé náměstí s pochodní a opálil první ohňostroj. S Petrem I. se začaly pořádat populární maškarády, kdy se lidé převlékali do kostýmů a bavili se různými hrami. V ulicích se objevovaly skupiny makovaných lidí, kterým se říkalo „maskaři“ (ряженые) (Синова, 2007, online).

Nové tradice novoročních oslav rychle získaly oblibu, protože už v té době lidé slavili různé svátky. Staré zvyky, jako karnevaly, zábavy maskarů, jízda na saních, věštění o půlnoci nebo tance kolem stromu, se snadno přizpůsobily novým oslavám.

Od poloviny 30. let 19. století se k novoročním tradicím přidal i vánoční stromek, který do Ruska přivezla z Pruska princezna Charlotta (Александра Фёдоровна), manželka cara Mikuláše I. Tradicí se stalo také chodit 1. ledna do kostela. Tento den byl zasvěcen svatému Vasilu Velikému, proto byl Nový rok lidově nazýván Vasilův den (Василь-день). Večer před Novým rokem se říkalo Vasilův večer a lidé vařili Vasilovu kaši (Васильева каша), aby zjistili, jaký rok je čeká. Pokud kaše přetékala, znamenalo to neštěstí, a prasklý hrnec předpovídal vážné problémy. Naopak plný hrnec byl dobrým znamením. Pokud byl výsledek příznivý, kaše se snědla, pokud ne, vyhodila se i s hrncem. Tento večer byl znám také pod názvy Koleda (Коляда), Ovsen (Овсен), Usen (Усен), Gousen (Говсен) nebo Tausen (Таусен). Lidé chodili od domu k domu, zpívali koledy, přáli šťastný nový rok a rozhazovali oves, což mělo přinést dobrou úrodu. Po říjnové revoluci v roce 1917 byly Vánoce i Nový rok v Rusku oficiálně zrušeny, ale lidé tyto svátky nadále oslavovali. (Синова, 2007, online)

Obnova tohoto svátku na státní úrovni začala až na konci 30. let 20. století, avšak do roku 1947 byl 1. leden stále pracovním dnem. Až na základě dekretu prezidia Nejvyššího sovětu (Президиум Верховного Совета) SSSR z 23. prosince 1947 byl 1. leden oficiálně vyhlášen jako svátek a den volna. Od roku 1992 se dnem volna stal také 2. leden a od roku 2013 se v Rusku novoroční prázdniny prodloužily na osm dní, od 1. do 8. ledna. (Calend.ru, online)

2.1.2 Oslavy svátku v ČR

Oslavy Nového roku v České republice začínají vždy den předem a to 31. prosince. Na tento den připadá totiž Silvestr, jehož oslavy se obvykle protáhnou až do ranních hodin. (Centrum.cz svátky, online)

První leden je v České republice spojen nejen s přivítáním nového roku, ale také s připomenutím vzniku České republiky. Tento den je u nás znamená den pracovního klidu a volna pro žáky. Také 1. ledna pronáší prezident republiky proslov. Tato tradice byla narušena exprezidentem Milošem Zemanem a obnovena současným prezidentem Petrem Pavlem.

Oba tyto dny jsou součástí vánočního období, ale jsou vnímány jako samostatné svátky, kterými starý rok končí a nový rok začíná (Vondrušková, 2015, s. 62-64).

Většina Čechů slaví Silvestr s partou přátel nebo rodinou. Silvestrovské oslavy jsou obohaceny občerstvením, jako jsou různé jednohubky, oříšky nebo obložené talíře. Rozhodně nesmí chybět večerní ohňostroj a novoroční přípitek.

V Praze se ohňostroj nad Vltavou nekonal od roku 2019. Od ohňostrojů nad Vltavou se upustilo z důvodu, že řeka je důležitým zimovištěm pro vodní ptáky. Minulá zranění labutí a racků, která vznikla například při snaze uniknout před ohňostrojem, a také nebezpečné situace spojené s velkým shromážděním lidí během videomappingu, vedly k tomuto rozhodnutí. Praha zároveň zahájila kampaň „Letos bez petard“, ve které žádá obyvatele a návštěvníky města, aby se během svátků vyhnuli používání pyrotechniky. (Novinky.cz, 2023, online)

Jako dárek od hlavního města Prahy mají Pražané možnost na Nový rok využít zvýhodněné vstupy do různých městských atrakcí. Za symbolickou cenu jedné koruny mohou navštívit pražskou ZOO a botanickou zahradu a také Muzeum MHD a sedm vyhlídkových věží spravovaných Prague City Tourism. (Praha 7, 2023, online)

Nový rok je v Česku spojen s řadou tradic a pověr. Říká se, že se nemá prát a všet prádlo, jinak se někdo oběsí. Nedoporučuje se také nic vynášet z domu nebo bytu, protože byste mohli přivodit, že vám bude něco chybět celý následující rok. Zametání se rovněž považuje za nešťastné, protože byste si mohli vymést štěstí z domova. Je také důležité se 1. ledna nehádat, protože jak praví nejznámější přísloví: Jak na Nový rok, tak po celý rok. Na Nový rok se vztahuje mnoho pověr týkajících se jídla. Na Nový rok bychom neměli jíst drůbež, ryby nebo zajíce, aby nám štěstí „neuletělo“, „neuplavalo“ nebo „neuteklo“. Doporučuje se jíst čočku, aby

se peníze v domě držely celý rok. Čočku často doprovází volské oko, které symbolizuje nový život, nebo vepřové maso, protože prasátko přináší štěstí. Do vánočky se někdy zapékal hrášek, a kdo ho našel, měl mít štěstí po celý rok. Také si spousta lidí dává na Nový rok předsevzetí, když se jim nepodařilo něco splnit v minulém roce, tak v tom novém to chtějí napravit. (Novinky.cz, 2020, online)

2.1.3 Oslavy svátku v RF

Nový rok zůstává jedním z nejoblíbenějších svátků v Rusku. Podle průzkumu ВЦИОМ, je to událost, kterou slaví téměř všichni Rusové. Až do roku 2005 byly státními svátky pouze 1., 2. a 7. ledna, tehdy byla zavedena novoroční volná období od 1. do 5. ledna. V roce 2013 se státní svátky prodloužily až do 8. ledna. Během těchto dlouhých prázdnin se Rusové účastní různých oslav a událostí, například v Moskvě se koná festival Cesta do Vánoc (Путешествие в Рождество), kde se návštěvníci seznamují s novoročními a vánočními tradicemi. Děti i dospělí píší dopisy Dědovi Mrázi a Sněhurce a navštěvují novoroční stromečky. Města jsou vyzdobena a na náměstích jsou instalovány velké vánoční stromečky. V Rusku se během let vytvořily tradice, které jsou dnes neodmyslitelnou součástí Nového roku. Mnoho z těchto zvyků do země přivedl Petr I., za jehož vlády se začaly zdobit stromečky a pouštět ohňostroje. Důležitým symbolem svátku je Děda Mráz a jeho vnučka Sněhurka. Každý rok Rusové píší tisíce dopisů kouzelnému dědečkovi a navštěvují jeho oficiální rezidenci ve Velikém Ustjugu (Великий Устюг). V Rusku existují i místní verze Dědy Mráze, které mají regionální charakter a přinášejí novoroční přání dětem. Tradiční součástí Nového roku je i novoroční hostina. Sváteční stůl bývá bohatý a pestrý. Neodmyslitelným pokrmem je salát Olivier (Оливье), hlavním novoročním ovocem jsou mandarinky a typickým nápojem šampaňské. Mezi symboly ruského Nového roku patří Děda Mráz (Дед Мороз), Sněhurka, novoroční stromek, film „Ironie osudu“ a novoroční dárky. (Calend.ru, online)

Často se během novoroční hostiny sleduje projev prezidenta. Poprvé zazněl novoroční projev v roce 1936, kdy předseda ЦИК (Центральный исполнительный комитет) (ЦИК) Michail Kalinin poděkoval účastníkům první arktické expedice. (L3NTA.RU, 2023, online)

2.2 První máj

2.2.1 Historický kontext svátku

V dnešní době se může zdát, že lidé tráví v práci značné množství času, ale před několika desetiletími byla situace mnohem horší. Myšlenka na osmihodinovou pracovní dobu a volné víkendy byla pro tehdejší pracovníky pouhou fantazií. Lidé běžně pracovali 12 až 16 hodin denně, sedm dní v týdnu, a jejich mzda často nestačila ani na základní potřeby jejich rodin. V té době měly rodiny mnohem více dětí než dnes, a například rolníci dostávali za svou práci pouze potraviny nebo palivo. Neexistovala žádná podpora v nezaměstnanosti ani jiné formy státní pomoci, stejně jako nebyla zajištěna práva zaměstnanců. Dělníci pracovali v nebezpečných a nezdravých podmínkách, neměli přístup k hygienickým přestávkám a často byli bezdůvodně fyzicky trestáni. (Tinková, 2010, s. 29)

První skupiny dělníků bojovali za osmihodinovou pracovní dobu v 50. letech 19. století v Austrálii. Vyhlašovali různé dny, kdy chtěli tyto požadavky manifestovat (ČT Edu, 2021, online).

Hlavní impuls však vyšel z USA. Dne 1. května 1886 se do ulic amerických měst vydaly statisíce nespokojených dělníků. Protesty pokračovaly i v následujících dnech, až do 4. května, kdy se na chicagském náměstí Haymarket Square konala další velká demonstrace. (Tinková, 2010, s. 29)

Během ní zasáhla policie, aby demonstraci rozprášila. V průběhu zásahu někdo hodil mezi policisty improvizovanou výbušninu, která zabila sedm z nich. V důsledku tohoto incidentu byli 4 účastníci povstání popraveni. Na jejich památku se tento svátek dnes slaví. (ČT Edu, 2021, online)

Tyto události si dělníci po celém světě začali připomínat, a tak se Svátek práce postupně rozšířil do mnoha zemí. V USA se 1. květen slavil jako Svátek práce poprvé v roce 1888, zatímco v Česku se tento svátek objevil poprvé v roce 1890. V Praze se lidé shromáždili na Střeleckém ostrově. I když se policie a četníci obávali možných nepokojů, setkání proběhlo bez incidentů. Nepokoje a stávky se však odehrály v Ostravě. (Tatíček, 2020, s. 44)

Tradice Svátku práce pokračovala i během existence Československa a od roku 1925 se stal památným dnem. Například Tomáš Baťa, známý zakladatel obuvnické firmy, pořádal na 1. máje oslavy pro své dělníky ve Zlíně. (Tatíček, 2020, s. 45)

Svátek práce dosáhl svého vrcholu během komunistické doby po roce 1948. Pro komunisty se 1. květen stal klíčovou příležitostí k organizování velkých manifestací. Původní myšlenka, kdy dělníci vyjadřovali své požadavky, byla nahrazena masovými projevy loajality vůči vládnoucím elitám. Účast v obrovských průvodech s transparenty a rudými prapory se pro mnoho lidí stala povinností, a ne všichni se jich účastnili dobrovolně. (Vondrušková, 2015, s. 137)

Největší průvody se obvykle konaly na Letenské pláni v Praze, kde z tribuny na dav dohlíželi nejvyšší představitelé státu. V těchto průvodech pochodovali zástupci různých podniků, organizací, ale také žáci a studenti škol. I během vlády jedné strany se však První máj v některých letech lišil. Například v roce 1968, kdy se během pražského jara režim dočasně uvolnil a lidem se na chvíli začala vracet svoboda, se atmosféra oslav změnila. Lidé se tehdy účastnili oslav s radostí a nadějí, protože se na nich začalo otevřeně mluvit o problémech, které je skutečně trápily. V roce 1969 byly oslavy naopak zcela zrušeny. V srpnu 1968 totiž do Československa vtrhly tanky armád „spřátelených“ zemí vedených Sovětským svazem, které násilně ukončily demokratické reformy. Vzhledem k tomu, že Čechoslováci tuto invazi těžce nesli, rozhodl se režim pro zrušení tradičních oslav. Měl totiž obavy, že by se stávkové davy mohly shromáždit a masově protestovat proti okupaci. Když v roce 1989 padl komunistický režim, velkolepé akce oslavující stranu a vládu přirozeně skončily. Tradice Prvního máje jako různých manifestací a demonstrací však přetrvala. Politické strany a jejich příznivci se tak nadále setkávají, zatímco různé skupiny pořádají demonstrace a protesty. S ústupem oslav Svátku práce se více do popředí dostal svátek zamilovaných. Ten čerpá inspiraci z různých keltských a římských tradic, které oslavovaly květen jako měsíc plodnosti. (Tatíček, 2020, s. 46-48)

V Ruském impériu byl Den mezinárodní solidarity pracujících (День международной солидарности трудящихся) poprvé oslaven v roce 1890 ve Varšavě, kde se konala stávka, do níž se zapojilo 10 tisíc dělníků. O rok později, v roce 1891, zorganizovala skupina socialistických demokratů pod vedením M. I. Brusněvové v Petrohradu první májovou slavnost (маёвка). Tato akce, která se obvykle konala mimo město, byla ilegálním revolučním shromážděním dělníků. Účastnilo se jí přibližně 200 lidí, kteří se shodli na potřebě spojit síly pro společný boj. Od roku 1897 se májové oslavy začaly měnit na politické události a byly doprovázeny masovými demonstracemi. V roce 1901, na základě iniciativy novin Iskra, byla vydána celo-stranická prvomájová proklamace RSDRP (Ruská sociálně demokratická dělnická strana), která vytyčila politické cíle pro proletariát. Na demonstracích v Gomelu, Tbilisi a

Charkově poprvé zazněly slogany jako Pryč se samoděržavím! (Долой самодержавие!) a Ať žije republika! (Да здравствует республика!), a v Petrohradu došlo k prvnímu střetu mezi pracovními demonstracemi a vojenskými silami. V roce 1905 se 1. máj slavil již ve 177 městech a průmyslových oblastech Ruska. V roce 1901, pod vlivem novin Искра, byla vydána celostraničná prvomájová proklamace RSDRP, která stanovila politické cíle pro proletariát. V roce 1912 se prvomájových stávkách a demonstracích účastnilo 400 tisíc dělníků, přičemž o rok později jejich počet vzrostl na 420 tisíc a v roce 1914 na 500 tisíc. Požadovány byly osmi hodinová pracovní doba, konfiskace šlechtických pozemků a svržení samoděržaví. V následujících letech se počet účastníků prvomájových manifestací neustále zvyšoval, a kromě dělníků se k nim přidávali i rolníci, vojáci a námořníci. Po Únorové revoluci v roce 1917 byl 1. máj poprvé oslaven svobodně, a to se slogany jako „Všechna moc sovětům!“ (Вся власть Советам!) a „Pryč s imperialistickou válkou!“ (Долой империалистическую войну). Po Říjnové revoluci se 1. máj stal státním svátkem. Tento den byly pořádány demonstrace pracujících a vojenské přehlídky. (Российское историческое общество, 2024, online)

V roce 1970 byl svátek s názvem Dny mezinárodní solidarity pracujících, oficiálně slaven 1. a 2. května. V Sovětském svazu se však tento svátek často označoval jednoduše jako 1. máj. Původně byl symbolem revoluce a třídního boje a měl výrazně politický charakter. Oslavy zahrnovaly demonstrace, které byly bohatě zdobeny portréty politických představitelů, slogany, plakáty a diagramy ukazujícími úspěchy v různých oblastech národního hospodářství, vědy a kultury. S postupem času však tento politický kontext slábl. (Calend.ru, online)

V roce 1992 byl Mezinárodní den solidarity pracujících přejmenován na Svátek jara a práce (Российское историческое общество, 2024, online).

2.2.2 První máj v ČR

V České republice slavení 1. máje navazuje na večer 30. dubna, kdy se pálí čarodějnice. Uvádí se, že v souvislosti s Karlem Hynkem Máchou a jeho dílem Máj vznikla tradice, kdy zamilované páry hledají rozkvetlé stromy, především třešně, pod kterými by se políbili. Říká se, že dívka, která nedostane pusy na 1. máje, tak uschne. Na vesnicích je tradice stavění májky. (Tatíček, 2020, s. 49-50)

Dříve kromě velkých obecních májí stavěli chlapci také malé májky před domy, kde žily dívky. Pokud o jednu dívku soupeřilo více chlapců, často si májky navzájem ničili. Podle záznamů z konce 19. století měla na postavení máje nárok jen dívka, která byla považována za počestnou.

Stavění a kácení májí bylo v 19. století často spojeno s tanečními zábavami, známými jako věneček, který patřil dívkám, nebo kytka, kterou organizovali chlapci. Tyto zábavy obvykle předcházela veselá obchůzka s hudbou po domech s májkami, kde se vybíraly peníze na občerstvení. Někdy chodila po vesnici samotná děvčata s malou májkou na talíři a vybírala příspěvky. (Vondrušková, 2015, s. 136-137)

V dnešní době na prvního května většina obyvatel vyrazí do svého města na jarmark, často města pořádají hudební vystoupení, kde vystupují místní i pozvaní hosté. Nesmí chybět pouť ani stánky s jídlem.

Také se vždy před Prvním májem koná studentský festival Majáles, který je pořádán vysokoškolskými studenty. Festival provází průvody, proslovy a také volba královny a krále Majálesu. (Ceskatelevize.cz, 2012, online)

2.2.3 První máj v RF

V současném Rusku je 1. května známý jako Svátek jara a práce. V Rusku je 1. května státním svátkem a nepracovním dnem. Přestože se vždy pořádá řada zábavných aktivit, mnoho Rusů dává přednost tomu, aby vyrazili na venkov a zahájili zahradní sezónu během prodlouženého víkendu. Jedním z hlavních rysů tohoto dne jsou grilování v přírodě. Po celé zemi se konají koncerty, trhy, slavnostní programy, průvody a také demonstrace. (Дорохова 2024, online)

2.3 Den vítězství

2.3.1 Historický kontext svátku

8. května si v České republice připomínáme konec druhé světové války, která vypukla útokem nacistického Německa na Polsko 1. září 1939 (Tatíček, 2020, s. 56).

Svět se tehdy vlastně rozdělil na dvě poloviny. V první stál blok Osy v čele s Německem, Japonskem a Itálií, proti nim blok Spojenců, kde hlavní slovo měly především Velká Británie, Sovětský svaz a Spojené státy americké. Nacistům se pod vedením Adolfa Hitlera dařilo v Evropě obsazovat jednu zemi za druhou, ale po útoku na Sovětský svaz v červnu 1941 začala německá armáda čelit silnému odporu. O to víc neúspěšná byla německá armáda po prohrané bitvě u Stalingradu v lednu roku 1943. (Tatíček, 2020, s. 56)

Od léta roku 1943, kdy v Rusku došlo k prvnímu zásadnímu obratu ve válce, začala Rudá armáda osvobozovat stovky měst a vesnic z nacistické okupace na východní frontě. Ve stejném

období, během léta 1943, se také jižní Itálie zbavila fašistické nadvlády. Ačkoli výsledek války byl stále nejistý, probíhala repatriace vážně raněných spojeneckých válečných zajatců z Německa. Z Japonska se však zajatci domů nevraceli, stejně tak jako němečtí váleční zajatci zůstávali v zajetí Sovětského svazu. Naopak civilní zajatci ze západních zemí už postupně nacházeli cestu domů. Jednou z nich byla Ursula Wrightová, která pocházela z Velké Británie a od konce roku 1940 byla držena v táborech na území vichistické Francie. Vzpomínala na to, jak pro ni válka skončila jednoho říjnového dne v roce 1943, kdy se stala součástí výměny zajatců a kdy po cestě vlakem byli v Göteborgu naloženi na palubu britského zaoceánského parníku *Empress of Russia*, který byl natřen na bílo, aby bylo zřejmé, že jde o nemocniční loď. (Gilbert, 1999, s. 23)

Po neúspěších Němců, začínali zaznamenávat větší úspěchy Spojenci v Africe, v Sicílii a Itálii. (Tinková, 2010, s. 33)

V roce 1944 se tempo osvobozování výrazně zrychlilo. V Jugoslávii Titovi partyzáni postupně dobývali zpět velkou část země, která byla pod kontrolou Němců. V Itálii vstoupily spojenecké síly 4. června 1944 do Říma a na jihu země vytvořily protifašistickou správu. (Gilbert, 1999, s. 23-24)

6. června 1944 došlo k vylodění v Normandii, kde začalo postupně docházet k osvobozování evropských území od západu, kdežto od východu utlačovala Němce Sovětská armáda. (Tinková, 2010, s. 33)

Berlínská útočná operace, která byla poslední fází druhé světové války v Evropě, začala 16. dubna 1945. Už 21. dubna se jednotky Rudé armády dostaly na jižní okraj Berlína a začaly intenzivní boje. Německé síly se na obranu města důkladně připravily – v ulicích a na náměstích vykopaly zákopy pro děla, zřídily palebná stanoviště a metro sloužilo k přesunu vojáků. Nejvíce opevněna byla centrální část města, kde se nacházely vládní budovy. Dne 30. dubna vypukla bitva o Reichstag, přičemž ve stejný den spáchal Adolf Hitler v bunkru sebevraždu. V noci na 1. května byl na Reichstagu vztyčen prapor vítězství. Zbytky berlínské obrany se 2. května vzdaly. Rudá armáda během této operace přišla o více než 78 tisíc vojáků a dalších 274 tisíc bylo zraněno. V bojích o Berlín zahynulo také asi 125 tisíc obyvatel města, z celkového počtu 2 milionů, a 30 tisíc budov bylo zcela zničeno. (РБК Life, 2024, online)

Němci oficiálně kapitulovali 7. května 1945 v Remeši. Problém ale byl v tom, že Sověti nebyli u prvního podpisu přítomni a trvali na tom, že kapitulace musí být zopakována i za jejich účasti.

Proto se následující den v Berlíně znovu sešli představitelé USA, Velké Británie, Sovětského svazu a poraženého Německa, aby kapitulaci oficiálně podepsali, čímž byla válka ukončena. Celá ceremonie se ale protahovala, mimo jiné kvůli diskusi o tom, zda má na dokumentu být i francouzský podpis. Slavnostní akt tak skončil až pozdě večer 8. května podle střeoevropského času, ale v Moskvě, hlavním městě Sovětského svazu, kvůli časovým pásmům byl už nový den 9. května. (Tatíček, 2020, s. 57-59)

Květnové dny 1945 v Čechách

Osvobození v květnu 1945 předcházelo několik důležitých událostí. Dne 5. května 1945 vypuklo Pražské povstání, které vyvolalo další nepokoje i v Plzni a postupně se rozšířilo po celém Plzeňsku. Americká armáda, která operovala v západních a jihozápadních Čechách, zrychlila svůj postup a 6. května dorazila na pomoc Plzni, která ležela na dohodnuté styčné linii (Karlovy Vary – Plzeň – České Budějovice) se sovětským svazem. Podle této dohody nemohly americké jednotky pokračovat směrem k Praze, která musela počkat na příchod sovětských vojsk. Květnový svátek „Den vítězství“ se proto v Československu ustavoval postupně – i když Německo kapitulovalo 8. května, Praha byla osvobozena až 9. května Rudou armádou. 9. květen se stal dnem pracovního klidu až o rok později, v roce 1946. V následujících letech byl význam tohoto dne částečně potlačován a až v roce 1951 se 9. květen stal oficiálním státním svátkem Československa, nazývaným „Výročí osvobození Československa Sovětskou armádou“. V roce 1990 byl přejmenován na „Den osvobození od fašismu“ a v roce 1994 došlo k přesunu svátku z 9. na 8. května, přičemž název zůstal stejný. V roce 2000 svátek opět změnil název na „Den osvobození“ a od roku 2004 nese označení Den vítězství. (Tinková, 2010, s. 35)

9. květen v Rusku

Podle podmínek bezpodmínečné kapitulace, která byla nejprve podepsána v Remeši a poté v Berlíně, válka s Německem oficiálně skončila jednu minutu před půlnocí 8. května. Rudolf Vrba, který pocházel ze slovenských Piešťan a který se v té době zotavoval po partyzánských bojích, vzpomíná: „*O půlnoci 8. května mne vzbudila střelba, pálilo se ze všech zbraní. Ruští vojáci oslavovali začátek míru tak, že se snažili vystřílet veškerou municí, která byla po ruce. Rámusu jak o pouti.*“ Žukov v memoárech napsal: „*Oslava končila ráno zpěvem a tancem. Sovětští generálové byli v tanci nepřekonatelní. I já jsem podlehl atmosféře a vzpomněl si na mládí a zatančil tanec ruskaja.*“ Střelba se ozývala po celém Berlíně i jeho předměstích. Přestože se střílelo do vzduchu, procházet se 9. května venku nebylo zrovna bezpečné, protože

všude padaly střepiny. Sovětská vláda rozhodla, že vítězným dnem bude 9. května, a tak moskevský rozhlas o oslavách v jiných částech světa 8. května neinformoval. Avšak od brzkých ranních hodin 9. května však všechna omezení přestala platit. Oslavy začaly v jednu hodinu deset minut ráno, když hlavní hlasatel moskevského rozhlasu Jurij Levitan oznámil: „*Pozor, tady Moskva. Německo kapitulovalo.*“ Tento den se stal státním svátkem na počest vítězství ve Velké vlastenecké válce. To, co následovalo po Levitanově oznámení, popsali dva historici, kteří se zabývali tématem Moskvy za války. Lidé po celém městě vyběhli do ulic, někteří dokonce ještě v nočních košilích, v rukou nesli děti, tančili, plakali, modlili se a radostně křičeli: „*Vítězství! Vítězství!*“

Podle svědků, až do rána proudily davy lidí po širokých moskevských ulicích, hromadily se u západní stěny Kremlu, u univerzity a Leninovy knihovny, až k řece Moskvě. Lidé lemovali břehy, bylo jich tolik, že zaplnili rudé náměstí, prostírali se po obou stranách chrámu Vasila Blaženého a dosahovali až k Divadelnímu náměstí. Velké moskevské nadšení se rozneslo po celém Sovětském svazu, ale ne vždy ve stejném duchu obří radosti. (Gilbert, 1999, s. 302-303)

2.3.2 Den vítězství v ČR

V Česku se v den osvobození ve větších městech konají pietní akce na počest spoluobčanů, kteří padli během druhé světové války. Tradiční součástí oslav je také slavnostní ceremoniál k výročí konce války, který se odehrává na Čestném dvoře Národního památníku na pražském Vítkově za účasti nejvyšších představitelů republiky. (Tinková, 2010, s. 35)

V České republice Den vítězství připomíná konec 2. světové války a slaví se spíše v menších kruzích obyvatel, než je tomu například v Rusku. V Rusku se 9. května slaví konec Velké vlastenecké války, nikoli konec 2. světové války.

2.3.3 Den vítězství v RF

Den vítězství je pro Rusy velmi významný svátek, který slaví celý národ. Je to den věnovaný památce vítězství ve Velké vlastenecké válce proti fašismu. Tento den, 9. května, je emocemi nabitý, protože válka zasáhla téměř každou rodinu v Rusku. V Moskvě se na Rudém náměstí koná vojenská přehlídka a během minuty ticha se vzdává úcta všem, kteří v boji padli. Politici i běžní lidé pokládají věnce na Hrob neznámého vojína u Kremelské zdi a navštěvují hroby svých padlých příbuzných. Tradičně se setkávají veteráni, kteří spolu bojovali. Ti si oblékají svá vojenská vyznamenání a drží květiny. Města jsou zdobena červenými vlajkami a vše

připomíná dobu sovětského období. Mnozí cizinci, kteří v tento den navštívili Rusko, říkají, že zažili atmosféru socialismu. (Баско, 2007, s. 185)

3 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ MEZI STUDENTY UČITELSTVÍ PEDF UK

3.1 Cíle praktické části

V teoretické části této bakalářské práce byly podrobně popsány státní svátky České republiky a Ruské federace, včetně jejich historického kontextu, významu a způsobu slavení. Byl zde nastíněn vývoj těchto významných dnů v průběhu historie obou zemí a zároveň bylo poukázáno na rozdíly mezi jednotlivými svátky v České republice a Ruské federaci. Tyto rozdíly se odrážejí jak v samotném historickém pozadí událostí, které jsou připomínány, tak i ve způsobech, jakým jsou tyto dny oslavovány.

Na základě poznatků z teoretické části se praktická část této práce zaměřuje na zkoumání toho, jak tyto svátky vnímají studenti učitelství z České republiky a Ruské federace. Cílem praktické části práce je zjistit, jaké povědomí mají studenti studijního programu Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání o jednotlivých svátcích, jaké hodnoty a význam jim přisuzují, a jak je oslaví. Tato část poskytuje příležitost k porovnání teoretických informací s praktickými postoji a zkušenostmi studentů obou zemí.

3.2 Respondenti a popis sběru dat

Pro praktickou část této bakalářské práce byla zvolena metoda rozhovoru, jelikož tato metoda umožňuje získat podrobnější a hlubší informace od menší skupiny lidí. Rozhovor se zaměřuje na zjištění, jak studenti v programech připravujících budoucí učitele ruského jazyka vnímají státní svátky České republiky a Ruské federace, zda je slaví, jaké tradice dodržují a jaký význam těmto dnům přiřkládají.

Jediným kritériem pro výběr respondentů bylo jejich kulturně-jazykové zázemí. Pro výzkum bylo vybráno deset studentů bakalářského studijního programu Ruský jazyk se zaměřením na vzdělávání pocházejících z České republiky a deset studentů téhož programu pocházejících z Ruské federace. Tento výběr umožňuje získat různé kulturní pohledy na státní svátky z hlediska obou zemí a zajistit srovnání mezi těmito dvěma skupinami. Respondenti byli osloveni s žádostí o rozhovor dvěma způsoby: buď přímo osobně na Pedagogické fakultě UK, nebo prostřednictvím zprávy.

Rozhovory byly realizovány online, nebo osobně, podle času či preferencí jednotlivých respondentů. Tento přístup zaručuje flexibilitu a snadnou dostupnost pro všechny zúčastněné.

Rozhovor je polostrukturovaný, jednotlivé otázky byly koncipovány na základě teoretické části práce.

Otázky pro respondenty

Které státní svátky se slaví v ČR?

Řekni, jak se slaví obecně (konkrétní svátek) a jak je slavíš ty v ČR?

Které státní svátky se slaví v RF?

Řekni, jak se slaví obecně (konkrétní svátek) a jak je slavíš ty v RF?

Jaké svátky jsou analogicky stejné v ČR i RF?

V čem se liší slavení svátku, které jsou stejné?

Myslíte si, že se význam některých státních svátků v průběhu času změnil? Pokud ano, jak?

Který svátek slavíš nejvíce? Je pro tebe nejdůležitější?

Celkově bylo realizováno 20 rozhovorů, přičemž polovina respondentů byli studenti původem z ČR, druhá polovina studenti původem z RF. Z hlediska genderového složení bylo mezi respondenty 18 žen a 2 muži. Z českých studentů bylo 5 ve druhém ročníku bakalářského studia a zbytek respondentů ve třetím ročníku.

Rozhovory byly realizovány v období od 30. října 2024 do 28. listopadu 2024. Délka jednotlivých rozhovorů se v průměru pohybovala mezi 15 až 30 minutami, což záviselo na znalostech státních svátků u konkrétního respondenta. Z celkového počtu 20 rozhovorů proběhlo 19 online formou, a to prostřednictvím audio hovoru. Jeden rozhovor byl proveden prezenčně, a to s českým respondentem v budově fakulty v Celetné ulici v Praze.

Pro záznam rozhovorů byl použit diktafon. Před zahájením každého rozhovoru byl respondent dotázán, zda souhlasí s nahráváním rozhovoru. Všichni respondenti vyjádřili svůj souhlas. Nahrávky byly použity výhradně pro účely analýzy a byly následně přepsány.

3.3 Analýza výsledků

Praktickou část jsem vyhodnotila tak, že u otázek: Které státní svátky se slaví v ČR a RF jsem vytvořila tabulky, vždy pro respondenty z ČR a RF. Tyto tabulky jsem následně sumarizovala a vypracovala celkové shrnutí. U ostatních otázek jsem vždy samostatně shrnula odpovědi studentů z ČR a odpovědi studentů z RF, načež jsem vypracovala celkové shrnutí dané otázky.

Při vyhodnocování odpovědí respondentů jsem pro otázky – Jaké státní svátky se slaví v ČR a jaké v RF? Jsem vytvořila tabulky vždy pro české a ruské respondenty zvlášť. V první tabulce jsou uvedeny státní svátky slavené v České republice, přičemž odpovědi jednotlivých českých studentů jsou znázorněny pomocí symbolů ✓ (svátek zmínil) nebo X (svátek nezmínil). Stejně jsem postupovala i u ostatních tabulek, které se zaměřují na státní svátky slavené v Ruské federaci. Tento přístup umožňuje přehledné porovnání, které svátky respondenti zmiňují nejčastěji a které nejčastěji neuvádějí.

1. Které státní svátky se slaví v ČR?

Odpovědi respondentů:

1-10 respondenti původem z ČR, 11-20 respondenti původem z RF

Tabulka č. 1: Které svátky se slaví v ČR? – studenti z ČR

Respondent	č. 1	č. 2	č. 3	č. 4	č. 5	č. 6	č. 7	č. 8	č. 9	č. 10
Svátky										
1.1.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X	✓	✓
8.5.	✓	X	✓	✓	X	✓	✓	X	✓	X
5.7.	X	✓	✓	✓	X	✓	X	X	✓	X
6.7.	✓	X	✓	✓	X	✓	✓	X	X	✓
28.9.	✓	✓	✓	X	X	✓	X	X	✓	✓
28.10.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	X
17.11.	✓	✓	X	✓	✓	✓	X	✓	✓	✓

Nový rok (1.1) a Den vzniku ČSR (28.10.), jsou státní svátky, které nejčastěji respondenti uváděli správně. 1.1. a 28.10. neuvedl vždy jeden respondent. Pouze jeden respondent ale správně uvedl, že 1.1. se slaví jak Nový rok, tak i Den obnovy samostatného českého státu.

Mezi nejčastěji nezmíněné svátky jsou Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje (5.7.), Den upálení Mistra Jana Husa (6.7.), Den české státnosti (28.10.). 3 respondenti věděli, že se svatý Václav slaví, ale nebyli si jisti datem.

Za chybně uvedené státní svátky byly nejčastěji označovány Velikonoční pondělí, Velký pátek, Vánoce a Svátek práce (1.5.). Někteří uváděli také jiné dny, například Den matek nebo Mezinárodní den žen.

Nejlépe si vedl respondent č. 9, který neuvedl jen 6. července. 1. ledna, 28. října a 17. listopadu patří mezi nejlépe známé státní svátky.

Tabulka č. 2: Které svátky se slaví v ČR? – studenti z RF

Respondent	č. 11	č. 12	č. 13	č. 14	č. 15	č. 16	č. 17	č. 18	č. 19	č. 20
Svátky										
1.1.	✓	✓	✗	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓
8.5.	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✗	✓	✓
5.7.	✓	✗	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✗
6.7.	✓	✗	✗	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✓
28.9.	✓	✗	✗	✗	✗	✓	✓	✗	✓	✓
28.10.	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✗
17.11.	✓	✗	✗	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓

Respondenti z RF nejčastěji uváděli 1.1., 8.5., 28.10. a 17.11. 17. listopadu si většina respondentů vybavila správně, i když někdy se názvy mírně lišily (např. Den svobody a nezávislosti nebo Sametová revoluce). 28.10. – tento svátek byl často zmiňován správně, i když názvy jako Den osamostatnění Československa nebyly přesné.

28.9. Den české státnosti – někteří respondenti si spletli název, například jej označili za Den české národnosti nebo Den nezávislosti. Mnozí však věděli, že se jedná o svátek spojený se svatým Václavem.

Naopak státní svátky jako Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje (5.7.) a Den upálení Mistra Jana Husa (6.7.) uvedlo pouze 5 respondentů a někteří byli překvapeni, že se jedná o státní svátek.

Respondenti z RF měli tendenci zaměňovat názvy svátků, spojovat je s nesprávnými daty a označovat jiné svátky za státní, například Vánoce, Velikonoce, Mikuláš, Čarodějnice nebo Svátek práce, které nejsou státními svátky.

Celkové shrnutí otázky č. 1

Obecně respondenti z ČR uvedli více státních svátků než respondenti z RF. Zároveň však obě skupiny udělaly podobné chyby a měly tendenci zaměňovat státní svátky s jinými významnými dny, které nejsou oficiálně státními svátky, například Vánoce, Velikonoce, Svátek práce.

Respondenti z ČR i RF často zmiňovali Nový rok (1.1.), Den vítězství (8.5.), Den vzniku samostatného Československa (28.10.) a Den boje za svobodu a demokracii (17.11.). Tyto svátky patří mezi nejznámější.

Letní svátky, jako jsou Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje (5.7.) a Den upálení mistra Jana Husa (6.7.), byly však problematické pro obě skupiny, na které si mnozí nevzpomněli.

Celkově vzato, respondenti z ČR projevili lepší znalosti státních svátků, což je pochopitelné, protože Česká republika je jejich rodnou zemí, žijí zde od narození a měli by tedy tyto svátky znát lépe.

2. Řekni, jak se slaví obecně (konkrétní svátek) a jak je slavíš ty (svátky ČR)?

Na základě odpovědí respondentů lze konstatovat, že čeští studenti obecně slaví státní svátky spíše okrajově a často bez výrazného osobního zapojení. Většina státních svátků pro ně představuje především den volna, kdy se nepracuje a jsou zavřeny obchody.

Nejvíce se slaví Nový rok. Někteří dodržují tradiční pokrm, kterým je čočka. Slavení Nového roku probíhá většinou v rodinném nebo přátelském kruhu, Dále 17.11. Tento svátek je vnímán jako nejvýznamnější. Mnoho studentů ví, jak se tento svátek slaví, ale ne všichni se do slavení zapojují. Někteří ale chodí zapalovat svíčky na Národní třídu nebo se účastní kulturních akcí. 28.9. a 28.10. jsou státními svátky, které většina respondentů osobně neslaví a ani neví, jak je slaví ostatní. Mají o těchto svátcích povědomí, ale nějakých specifických oslav se účastní, až na pár výjimek minimálně.

Státní svátky, které jsou 8.5., 5.7. a 6.7. respondenti většinou neví, jak se tyto svátky slaví, a ani se jejich oslav nijak neúčastní. Bývají to pro ně jen dny volna.

Rodilí mluvčí ruského jazyka mají obecně slabší povědomí o tom, jak se slaví české státní svátky a většinou je neslaví nebo se jejich oslav účastní pouze okrajově. Často neznají přesný způsob oslav konkrétních svátků nebo si nejsou jisti, které svátky jsou státní a které ne.

Nejčastěji zmiňovaným svátkem je Nový rok, který většina respondentů slaví podle ruských tradic, často v kruhu rodiny nebo přátel. Typické jsou společné oslavy, sledování proslovů prezidentů různých zemí, novoroční ohňostroje a čekání na půlnoc. Někteří respondenti se zmínili i o vánočním období, které však není českým státním svátkem, ale přesto ho považují za důležitou část roku.

Den vzniku Československa si někteří spojili s kulturními akcemi, jako jsou průvody, koncerty, nebo možnost navštívit památky zdarma.

17. listopad, Den boje za svobodu a demokracii, někteří respondenti zmiňovali v souvislosti se zapalováním svíček na Národní třídě nebo s veřejnými akcemi připomínajícími studentské hnutí. I tento svátek však většina neslaví příliš aktivně.

5. a 6. červenec, Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje a Den upálení Mistra Jana Husa, byly svátky, o jejichž způsobu oslav respondenti většinou neměli žádné informace. Uvedli, že tyto svátky buď neslaví nebo nevědí, jak se v České republice připomínají.

Den vítězství (8.5.) byl někdy srovnáván s oslavami Dne vítězství v Rusku (9.5.), které jsou zde mnohem významnější. Někteří respondenti zmiňovali, že v Česku tento den vnímají spíše jako klidný den bez výrazných oslav.

Celkové shrnutí otázky č. 2

Čeští respondenti často spojují státní svátky s volným dnem a odpočinkem. Někteří zmiňují tradiční aktivity, jako je zapalování svíček (např. na 17. listopadu) nebo účast kulturních akcích, ale většinou oslavy probíhají v omezeném rodinném kruhu nebo vůbec.

Tradiční svátky, jako Vánoce či Velikonoce, mají pro většinu respondentů vyšší emocionální i kulturní význam než státní svátky.

Čeští respondenti si zpravidla u většiny svátků alespoň částečně uvědomili jejich historický či kulturní význam, přičemž oslavy zůstávají většinou symbolické nebo minimální. Rodilí mluvčí ruského jazyka mají omezenější povědomí o státních svátcích a častěji se účastní veřejných akcí jen příležitostně.

3. Které státní svátky se slaví v RF?

Odpovědi respondentů:

1-10 respondenti původem z ČR, 11-20 respondenti původem z RF

Tabulka č. 3: Které svátky se slaví v RF? – studenti z ČR

Respondent	č. 1	č. 2	č. 3	č. 4	č. 5	č. 6	č. 7	č. 8	č. 9	č. 10
Svátky										
1.1.	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓
23.2.	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✗
8.3.	✓	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✗
1.5.	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓
9.5.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
12.6.	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✓	✓
4.11.	✗	✗	✗	✗	✗	✗	✓	✗	✗	✗

Na základě odpovědí českých respondentů lze vyvodit, že nejčastěji zmiňovanými svátky byly Nový rok (1.1.), který uvedlo 8 respondentů, a Den vítězství (9.5.), rovněž zmíněný 8 respondenty. Mezinárodní den žen (8.3.) uvedlo 6 respondentů a stejně tak i Svátek práce (1.5.).

Naopak méně často zmiňovanými svátky byly Den Ruska (12.6.), který zmínili pouze 3 respondenti a Den národní jednoty (4.11.), který uvedl pouze 1 respondent.

Nejčastěji byly chybně uváděny Vánoce, které sice v Ruské federaci mají silnou náboženskou a kulturní tradici (pravoslavné Vánoce se slaví 7. ledna), ale nejsou oficiálním státním svátkem. Podobně byla zmíněna i Maslenica (Masopust), která je tradičním lidovým svátkem, avšak rovněž nepatří mezi oficiální státní svátky.

Tabulka č. 4: Které svátky se slaví v RF? – studenti z RF

Respondent	č. 11	č. 12	č. 13	č. 14	č. 15	č. 16	č. 17	č. 18	č. 19	č. 20
Svátky										
1.1.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗	✓	✓	✓
23.2.	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗
8.3.	✓	✓	✗	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
1.5.	✓	✗	✓	✗	✓	✓	✗	✗	✓	✗
9.5.	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✗
12.6.	✓	✓	✗	✗	✓	✗	✗	✓	✓	✗
4.11.	✓	✗	✓	✗	✓	✓	✗	✓	✓	✗

Nejčastěji zmiňovaným svátkem byl Nový rok (1.1.), který uvedlo 9 respondentů. Den vítězství (9.5.) zmínilo 8 respondentů. Mezinárodní den žen (8.3.) uvedlo 7 respondentů, stejně jako Den obránců vlasti (23.2.). Svátek práce (1.5.) zmínilo 6 respondentů. Mezi méně uváděné svátky patří Den Ruska (12.6.) a Den národní jednoty (4.11.). Někteří respondenti uvedli také další svátky, které nejsou oficiálními státními svátky, například Vánoce (zmíněno 3 respondenty), Velikonoce (zmíněno 2 respondenty) a Den dětí (zmíněn 1 respondentem).

Z odpovědí vyplývá, že respondenti nejčastěji uváděli tradičně významné svátky, jako je Nový rok, Den vítězství nebo Mezinárodní den žen. Naopak méně známé či novější svátky, jako je Den Ruska nebo Den národní jednoty, byly zmíněny nejméně často.

Celkové shrnutí 3. otázky

V Ruské federaci se slaví sedm státních svátků. Nejčastěji respondenti uváděli Nový rok, Den vítězství a Mezinárodní den žen. Tyto svátky jsou nejen v Rusku všeobecně známé, ale také jsou známé v České republice, což vysvětluje, proč je čeští respondenti nejčastěji uváděli.

V ČR se totiž rovněž slaví Nový rok, Den vítězství a Mezinárodní den žen, což hrálo roli v lepší znalosti těchto konkrétních svátků.

Naopak méně známé a často opomíjené byly v odpovědích svátky jako Den Ruska (12.6.) a Den národní jednoty (4.11.), které v českém prostředí nemají obdobu. Den obránců vlasti (23.2.) byl často označován za den mužů, což je neformální označení, které uváděli ruští respondenti.

Častým omylem bylo zahrnutí církevních a tradičních svátků, které nejsou oficiálními státními svátky. Například Maslenica (Masopust) a Velikonoce byly mylně označeny za státní svátky. Vánoce, ačkoliv se slaví podle pravoslavné tradice 7. ledna, nejsou státním svátkem, ale někteří respondenti, jak čeští, tak ruští, je uvedli.

Čeští respondenti znali nejlépe svátky, které se shodují s těmi v České republice, tedy Nový rok, Den vítězství a mezinárodní den žen. Ruští respondenti naopak prokazovali lepší znalost svátků specifických pro Rusko, i když méně propagované svátky, jako Den Ruska, nebo Den národní jednoty, byly i u nich občas opomíjeny.

Celkově jsou tedy nejznámějšími svátky Nový rok, Den vítězství a Mezinárodní den žen, zatímco méně známé svátky, jako Den Ruska a Den národní jednoty, zůstávají v povědomí studentů PedF UK na okraji, což platí jak pro respondenty z ČR, tak z RF.

4. Řekni, jak se slaví obecně (konkrétní svátek) a jak je slaviš ty (svátky RF)?

Shrnutí 4. otázky – odpovědi studentů z RF

Nejvíce oslavovaným svátkem je Nový rok (1.1.), který má v Rusku velký význam. Lidé ho slaví především v rodinném kruhu. Typické jsou přípravy velkého množství jídla, mezi nejčastější pokrmy patří salát Olivier, chlebíčky, sladkosti. Běžnou tradicí je sledování novoročního projevu prezidenta a očekávání odbíjení hodin o půlnoci. Po půlnoci se lidé často scházejí s přáteli a pokračují v oslavách. Tento svátek je spojen s ohňostroji, sledováním novoročních pořadů, komedií a starých sovětských filmů. Pro mnoho lidí je Nový rok symbolem rodinné pohody a štěstí.

Dalším významným svátkem je Den vítězství (9.5.), který má v Rusku hluboký význam. Tento den připomíná vítězství ve Velké vlastenecké válce a je spojen s vojenskými přehlídkami, koncerty a vzpomínkovými akcemi, jako je například iniciativa Nesmrtelný pluk. Lidé v tento den často vzpomínají na své příbuzné, kteří bojovali ve válce, připravují slavnostní stoly a sledují tematické filmy. Ve velkých městech, zejména v Moskvě, jsou oblíbené veřejné akce, kde se představuje vojenská technika.

Mezinárodní den žen (8.3.) je také velmi populární. V tento den muži dávají ženám květiny, dárky a často je zvou na večeři nebo do restaurace. Tento svátek je považován za oslavný den ženské krásy a péče. Děti obvykle dávají drobné dárky svým matkám a sestřám, zatímco ve školách chlapci obdarovávají své spolužačky a učitelky.

Další svátky, jako den Obránců vlasti (23.2.), Svátek práce (1.5.), Den Ruska (12.6.) a Den národní jednoty (4.11.), nejsou tak intenzivně slavené. Den obránců vlasti je vnímán spíše jako den mužů, kdy se dává dárek těm, kteří sloužili v armádě. Svátek práce je většinou příležitost k odpočinku, grilování a trávení času v přírodě. Den Ruska a Den národní jednoty jsou mladší svátky, které si lidé většinou nespojují s konkrétními tradicemi, a slaví se spíše formálně prostřednictvím veřejných akcí nebo koncertů.

Z odpovědí českých respondentů vyplývá, že moc neslaví české státní svátky a z tohoto důvodu jsem jim cíleně otázky ohledně způsobu slavení ruských státních svátků nepokládala. Jejich povědomí o ruských státních svátků nebylo široké a bylo omezené především na ty, které mají obdobu i v České republice. Pouze tři respondenti uvedli, že znají Den Ruska (12.6.), jeden respondent uvedl Den národní jednoty (4.11.) a žádný respondent nevedl Den obránců vlasti

(23.2.). Lze však předpokládat, že stejně jako v ČR vnímají Mezinárodní den žen v RF čeští respondenti jako den věnovaný oslavě žen a Nový rok jako začátek nového roku.

Celkově respondenti zdůrazňují, že nejvíce slavené jsou Nový rok, Den vítězství a Mezinárodní den žen, zatímco ostatní svátky mají spíše formální nebo lokální význam. Tradiční oslavy často zahrnují setkávání s rodinou, přípravu slavnostního jídla a vzpomínání na historii.

5. Jaké svátky jsou analogicky stejné v ČR i RF?

Shrnutí 5. otázky – odpovědi studentů z ČR

Čeští respondenti odpovídali na otázku, které svátky jsou analogicky stejné v ČR a RF různorodě. Mezi nejčastěji zmíněné správně odpovědi patřil Nový rok, který se slaví 1. ledna v obou zemích a Den vítězství, který připadá v Rusku na 9. května, zatímco v Česku na 8. května. Někteří také správně uvedli Svátek práce, slavený 1. května, který ne všichni uvedli.

Někteří respondenti však uvedli i svátky, které se v RF neslaví, nebo neodpovídají analogicky českým svátkům. Například zazněly odpovědi jako Velikonoce, Tři králové, Upálení Mistra Jana Husa nebo Cyril a Metoděj. Další chybně uvedené odpovědi zahrnovaly Maslenicu, která je specifická pouze pro ruské prostředí, u nás je obdobný svátek Masopust.

Shrnutí 5. otázky – odpovědi studentů z RF

Respondenti nejčastěji správně zmínili Nový rok, slavený 1. ledna, Svátek práce, který připadá na 1. května a Den vítězství, který se v Rusku slaví 9. května, zatímco v Česku o den dříve. Všechny tyto společné svátky uvedlo 6 respondentů.

Někteří respondenti však uváděli svátky, které nejsou pro obě země analogické. 1 respondent například zmínil 14. února jako Den svatého Valentýna, který není státním svátkem ani v RF, ani v ČR. 3 Respondenti chybně zařadili Velikonoce, které v ČR i v RF nemají pevně stanovené datum, nebo Vánoce, jež se v Rusku slaví v rámci pravoslavné tradice 7. ledna. 3 Respondenti uvedli i Mezinárodní den žen, který je v Rusku státním svátkem, ale v Česku má spíše symbolický charakter.

Někteří respondenti si nevzpomněli na některé z klíčových svátků. Například 3 respondenti opomněli zmínit 8. či 9. květen Den vítězství, stejně jako 1 respondent neuvedl Svátek práce (1.5.).

Celkové shrnutí 5. otázky

Z odpovědí českých i ruských respondentů na otázku, které svátky jsou analogicky stejné v ČR a RF vyplývá, že obecná znalost společných svátků je u obou skupin respondentů srovnatelná, avšak s jistými odlišnostmi. Všichni čeští respondenti uvedli Den vítězství (v ČR 8.5., v RF 9.5.). 1 respondent nezmínil Nový rok (1.1.) a 3 respondenti neuvedli svátek práce (1.5.). Někteří však zařadili svátky, které nejsou v RF státními svátky, například Vánoce, Velikonoce, Maslenica.

Ruští respondenti častěji uváděli svátky, které nejsou pro ČR relevantní jako státní svátky, například Mezinárodní den žen (8.3.), nebo nesprávně zmiňovali, například Velikonoce či Vánoce.

Celkově si vedli čeští i ruští respondenti stejně, akorát respondenti z ČR si nejvíce nevzpomněli na 1.5. a respondenti z RF na 8.5. (9.5.).

6. V čem se liší slavení svátku, které jsou stejné?

Shrnutí 6. otázky – odpovědi studentů z RF

Respondenti z RF vnímají rozdíly ve slavení analogicky stejných svátků v Česku a Rusku, avšak ne všichni je uvedli. V případě Nového roku je v Rusku kladen důraz na rodinnou atmosféru, tradiční saláty, dávání dárků a sledování projevu prezidenta. Oslavy trvají i několik dní. Ruský Nový rok je vnímán jako české Vánoce. Naopak v Česku je Nový rok méně významný, slaví se spíše s přáteli, bez dárků.

Tradice slavení prvního května v Česku většina respondentů neznala. Z jejich pohledu je 1.5. vnímán jako den volna. Jeden respondent uvedl, že je tento den vnímán jako den lásky, kdy páry chodí na procházky. V Rusku je to spíše volný den, který lidé tráví v přírodě při grilování.

Den vítězství je v Rusku slaven velkolepě, s vojenskými přehlídkami, koncerty, kulturními programy s důrazem na historickou paměť. Jak se slaví Den vítězství v Česku, většina respondentů nevěděla. Jeden respondent uvedl, že je to v Česku vnímáno spíše jako tichý den, kdy se vzpomíná na konec války, bez výrazných veřejných oslav.

7. Myslíte si, že význam některých státních svátků se v průběhu času změnil?

Pokud ano, jak?

Shrnutí 7. otázky – odpovědi studentů z ČR

Čeští respondenti se shodli na tom, že se význam státních svátků v průběhu času nějakým způsobem určitě změnil. Někteří jsou zastánci toho, že se dříve státní svátky slavily více, byly ve větším povědomí lidí a tradice byly dodržovány ve větší míře. Dnes je prý mnoho lidí vnímá spíše jako den volna, aniž by přemýšleli o jejich významu nebo historickém kontextu. Myslí si, že se především starší svátky, zejména ty s náboženským podtextem (např. Cyril a Metoděj, Jan Hus) postupně upadají, zatímco novější, jako 17. listopad, jsou více aktuálnější, a proto více připomínané. Souvisí to také s tím, jak dlouhá doba od dané události uplynula – čím starší událost, tím méně ji lidé dnes vnímají. Někteří upozornili na fakt, že dříve měly svátky větší osobní a společenský význam, kdy lidé více reflektovali historické souvislosti.

Shrnutí 7. otázky – odpovědi studentů z RF

Respondenti z RF se shodli na tom, že význam státních svátků se v průběhu času mění, především v souvislosti s historickým kontextem a změnou společenského pohledu. Několik respondentů zmiňovalo, že Den obránců vlasti (23.2.) prošel proměnou. Původně šlo o vojenský svátek zaměřený na oslavu těch, který sloužili v armádě, zatímco dnes se slaví spíše jako den mužů, chlapců, kdy oni jsou považováni za budoucí obránce země. Někteří zase zmínili to, že svátek, jako je Den vítězství (9.5.) byl více oslavovanější zejména pro generaci, která válku zažila. Dnes se ale i tak slaví tento svátek velmi intenzivně. V souvislosti s Vánoce, někteří respondenti poznamenali, že jejich podoba se časem také proměnila – dříve byly oslavy omezené anebo tajné, zatímco dnes se slaví více veřejně a široce.

Celkové shrnutí 7. otázky

Respondenti z ČR i RF se shodli na tom, že význam státních svátků se v průběhu času změnil. Čeští respondenti často zdůrazňují, že starší svátky ztrácejí na významu, protože události, které připomínají, jsou již historicky vzdálené a lidé je vnímají méně osobně. Zaznělo, že lidé si státní svátky často spojují spíše s volným dnem než s důležitou událostí, která se v ten den odehrála, nebo která na ten den připadá.

Respondenti z RF jako největší změnu uváděli svátek Den obránců vlasti (23.2.). Rovněž i Den vítězství (9.5.) ztrácí na jednu stranu na síle, protože generace, která válku zažila, už postupně mizí.

Obě skupiny respondentů se shodují na tom, že časový odstup historických událostí a změny ve společnosti vedou k oslabení významu některých svátků, zatímco u jiných aktuálnějších se jejich důležitost udržuje.

8. Který svátek slavíš nejvíce? Je pro tebe nejdůležitější?

Shrnutí 8. otázky – odpovědi studentů z ČR

Čeští respondenti nejčastěji uvádějí, že slaví Nový rok (1.1), protože vnímají, že jde o začátek něčeho nového. Dalším významným svátkem je pro ně 17. listopad, který spojují s bojem za svobodu a s významnými historickými událostmi. Někteří si připomínají 28. září (Den české státnosti) se Svatováclavskou poutí. Vánoce a Velikonoce jsou vnímány jako důležité nestátní svátky, které mají pro respondenty větší osobní význam. Naopak někteří uvádějí, že státní svátky obecně příliš neslaví.

Shrnutí 8. otázky – odpovědi studentů z RF

Respondenti z RF nejčastěji uvádějí, že slaví Nový rok, který pro ně představuje čas setkání s rodinou, ohlédnutí za minulým rokem a plánování budoucnosti. Mnozí oceňují novoroční atmosféru, dávání dárků a delší volno. Někteří také zmiňují Mezinárodní den žen (8.3.), kdy dostávají ženy květiny a Den vítězství (9.5.), který je spojený s historickými událostmi a důležitostí pro zemi. Den národní jednoty (4.11.) je rovněž vnímán jako významný svátek. Několik respondentů uvedlo, že české svátky neslaví, přestože žijí v Česku, nebo svátky obecně moc neslaví.

Celkové shrnutí 8. otázky

Respondenti z obou zemí nejčastěji slaví Nový rok, který je pro většinu z nich symbolem nových začátků, plánování a trávení času s rodinou. Čeští respondenti často považují za nejdůležitější státní svátek 17. listopad, připomínku historických událostí spojených se studenty a bojem za svobodu a demokracii. Někteří zdůrazňují význam svátku sv. Václava spojeného

s tradicemi. Naopak ruští respondenti zmiňují kromě Nového roku i Den vítězství (9.5.) a Mezinárodní den žen (8.3.), které považují za významné pro jejich kulturu a společnost.

Zatímco čeští respondenti často zmiňují oslavy spojené s historickou pamětí a návštěvami míst spojených se státními svátky, ruští respondenti kladou důraz na rodinné oslavy a národní hrdost. Někteří respondenti z obou zemí státní svátky neslaví pravidelně, nebo preferují spíše osobní a rodinné pojetí.

3.4. Celkové shrnutí vlastního šetření

Rozhovory se studenty odhalily rozdíly i podobnosti v oslavách a vnímání státních svátků mezi studenty z České republiky a Ruské federace.

Nový rok je pro respondenty z RF považován za nejdůležitější svátek v roce, který je spojen s bohatými tradicemi, trávením času s rodinou, dárky a dalšími oslavami. V Česku je tento svátek méně významný a slaví se spíše s přáteli 31.12. Silvestr a s tím spojené přivítání Nového roku, bez výrazných tradic.

Pro respondenty z ČR je nejdůležitější 17. listopad. V tento den si hodně českých studentů připomíná, co se stalo, chodí zapálit svíčku na Národní třídu. Mají pocit, že se jich tento svátek hodně dotýká, jelikož se v tento den zároveň připomíná i Den studentstva. Také je to nejmladší český státní svátek, a proto se drží v povědomí nejvíce.

Z rozhovorů vyplynulo, že povědomí českých studentů o slavení státních svátků v České republice není široké. Čeští studenti slaví především Vánoce a Velikonoce, které nejsou státními svátky. Státní svátky vnímají především jako den volna.

Povědomí českých studentů o státních svátcích v Ruské federaci není také veliké. Respondenti nejčastěji zmiňovali Den vítězství, Nový rok, Mezinárodní den žen, avšak hlubší znalosti o dalších státních svátcích a jejich tradicích jim většinou chyběly.

Respondenti z RF měli o českých státních svátcích rovněž jen omezené povědomí. Nejčastěji zmiňovali Nový rok a Den vítězství. U většiny českých svátků nedokázali popsat, jak se slaví.

Oslavy ruských státních svátků jsou často spojeny s masovými akcemi a kolektivními tradicemi. Čeští studenti naopak slaví svátky spíše doma, individuálně. Zároveň se ukázalo, že povědomí o svátcích druhé země a jejich způsobu slavení je mezi respondenty nízké. Každý respondent slaví a dodržuje různé svátky a tradice, které jsou ovlivněny rodinným zázemím a které jsou v rodině nastaveny po tradice.

Závěr

Hlavním cílem této bakalářské práce bylo porovnat úroveň povědomí o státních svátcích mezi českými a ruskými studenty učitelství Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze a zároveň zjistit, jak studenti tyto svátky vnímají a slaví. Dílčím cílem práce bylo popsat rozdíly v historickém a kulturním kontextu státních svátků obou zemí a zjistit, proč byly dané významné události zařazeny mezi státní svátky.

Pro dosažení cílů teoretické části jsem analyzovala odbornou literaturu a jiné zdroje. K dosažení cílů v praktické části jsem realizovala rozhovory, které mi umožnily získat přehled o tom, jaký postoj zaujímají studenti ke státním svátkům a jejich slavení. Otázky pro rozhovory byly sestaveny na základě poznatků z teoretické části práce.

Teoretická část obsahuje dvě kapitoly a velké množství podkapitol, které postupně charakterizují historický a kulturní kontext státních svátků v České republice a Ruské federaci, jejich význam, způsoby oslav a tradice, které s nimi souvisí.

První kapitola představuje přehled státních svátků obou zemí. U každého svátku je popsán historický kontext a způsoby oslav. V České republice jsou státními svátky Nový rok a Den obnovy samostatného českého státu (1.1.), Den vítězství (8.5.), kdy si připomínáme konec 2. Světové války, Den slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje (5.7.) a jejich příchod na Velkou Moravu, Den upálení Mistra Jana Husa (6.7.), Den české státnosti (28.9.), kdy si Češi připomínají svatého Václava, Den vzniku samostatného československého státu (28.10.), Den boje za svobodu a demokracii a Mezinárodní den studentstva (17.11), který odkazuje na dvě klíčové události české historie – uzavření vysokých škol nacisty v roce 1939 a začátek Sametové revoluce v roce 1989.

V Ruské federaci patří mezi hlavní svátky Nový rok (Новый год 1.1.), Den ochránců vlasti (День защитника Отечества 23.2.), který se slaví jako Den mužů, Mezinárodní den žen (Международный женский день 8.3.) zahrnuje oslavy věnované ženám, Svátek jara a práce (Праздник весны и труда 1.5.), Den vítězství (День Победы 9.5.), který připomíná konec Velké vlastenecké války, Den Ruska (День России 12.6.), Den národní jednoty (День народного единства 4.11), který připomíná ukončení polsko-litevské okupace Moskvy v roce 1612.

Druhá kapitola porovnává svátky, které jsou analogické, avšak existují rozdíly ve slavení. Podrobně jsou popisovány Nový rok, Den vítězství a Svátek jara a práce. Nový rok je v Ruské federaci oslavován velkolepě, s bohatými tradicemi, které zahrnují zdobení stromečku, rozdávání dárků, Dědu Mráze a Sněhurku, novoroční prázdniny trvající do 8. ledna. V České republice je Nový rok spojen se Silvestrem, což je den předtím, který většina lidí tráví s přáteli a novoročními předsevzetími. Den vítězství má v obou zemích důležitý historický kontext. Den vítězství se v RF slaví o den později (9.5.) a je spojen s masovými oslavami a vojenskými přehlídkami. V České republice je slaven 8.5. komorněji a pietními akcemi a kladením věnců na památku padlých vojáků. V ČR Svátek práce není státním svátkem a připomíná spíše jako den zamilovaných, kdy se lidé líbají pod rozkvetlým stromem. Také probíhají ve městech na náměstí kulturní akce a programy pro děti. V RF je 1.5. státním svátkem spojeným s veřejnými průvody.

Praktická část je založena na analýze dat získaných prostřednictvím rozhovorů s deseti českými a deseti ruskými studenty učitelství na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy. Hlavní pozornost byla věnována tomu, jak studenti vnímají význam státních svátků, jaké tradice se s nimi pojí a jak se liší způsoby jejich oslav v obou zemích. Dále, jak dobře znají studenti z ČR a RF své státní svátky a jak státní svátky druhé země. Respondenti popisovali, jak obvykle slaví státní svátky a sdíleli své osobní zkušenosti s těmito oslavami.

Z výsledků rozhovorů vyplynulo, že čeští studenti státní svátky slaví komorněji, vnímají je spíše jako den volna, avšak historický kontext události znali dobře. Studenti z RF své státní svátky znali dobře, některé české však neznali, ale většina z nich na území České republiky skoro žádné státní svátky neslaví.

Z rozhovorů také vyplynulo, že čeští studenti mají omezené povědomí o ruských státních svátcích. Nejčastěji zmiňovali Den vítězství, Nový rok a Mezinárodní den žen, avšak podrobnosti o jejich slavení nedokázali vysvětlit. Naopak ruští studenti měli jen základní povědomí o českých státních svátcích a často nedokázali popsat jejich tradice.

Bakalářská práce nabídla podrobný pohled na státní svátky v České republice a Ruské federaci. Ukázala rozdílné historické a kulturní kontexty, způsoby slavení a vnímání těchto významných dnů, i jejich vnímání studenty PedF UK

Resumé

Основной целью данной бакалаврской работы было сравнить уровень осведомленности чешских и российских студентов педагогического факультета Карлова университета в Праге о национальных праздниках и выяснить, как студенты воспринимают и отмечают эти праздники. Одной из подзадач Бакалаврской работы было сосредоточиться на различиях в историческом и культурном контексте национальных праздников обеих стран и выяснить, почему эти важные события были включены в число национальных праздников.

Для достижения целей теоретической части я проанализировала литературу и другие источники. Для достижения целей практической части я провела интервью, чтобы выяснить отношение студентов к национальным праздникам и их празднованию. Вопросы для интервью были разработаны на основе результатов теоретической части бакалаврской работы.

Теоретическая часть содержит две главы и большое количество подглав, в которых поэтапно характеризуется историко-культурный контекст государственных праздников в Чехии и Российской Федерации, их значение, способы празднования и связанные с ними традиции.

В первой главе представлен обзор национальных праздников обеих стран. Для каждого праздника описывается исторический контекст и методы празднования. В Чехии национальными праздниками являются Новый год и День восстановления независимого чешского государства (1.1.), День Победы (8.5.), отмечаемый в честь окончания Второй мировой войны, День славянских Кирилла и Мефодия (5.7.) и их прибытия в Великую Моравию, День сожжения магистра Яна Гуса (6.7.), День чешской государственности (28.9.), , когда чехи чтят память святого Вацлава, День создания независимого Чехословацкого государства (28.10.), День борьбы за свободу и демократию и Международный день студента (17.11.), который отсылает к двум ключевым событиям чешской истории – закрытию университетов нацистами в 1939 году и началу Бархатной революции в 1989 году.

В Российской Федерации основными праздниками являются Новый год (1.1.), День защитника Отечества (23.2.), который отмечается как День мужчин, Международный женский день (8.3.) включает в себя торжества, посвященные женщинам, Праздник

весны и труда (1.5.), День Победы (9.5.), посвященный окончанию Великой Отечественной войны, День России (12.6.), День народного единства (12.6.), Международный день женщин (8.3.), посвященный женщинам, Праздник весны и труда. 5.), День Победы (День Победы 9.5.), посвященный окончанию Великой Отечественной войны, День России (День России 12.6.), День народного единства (День народного единства 4.11.), посвященный окончанию польско-литовской оккупации Москвы в 1612 году.

Во второй главе сравниваются праздники, которые похожи, но есть различия в их праздновании. Подробно описаны Новый год, День Победы, День весны и труда. В Российской Федерации Новый год отмечается с размахом, с богатыми традициями, включающими украшение елки, вручение подарков, Деда Мороза и Снегурочку, а новогодние каникулы длятся до 8 января. В Чехии Новый год ассоциируется с кануном Нового года – днем, который большинство людей проводят с друзьями и принимают новогодние решения. День Победы имеет важный исторический контекст в обеих странах. День Победы в РФ отмечается на день позже (9 мая) и ассоциируется с массовыми гуляниями и военными парадами. В Чехии он отмечается 8 мая более интимно, с памятными мероприятиями и возложением венков в память о погибших солдатах. В Чехии День труда не является государственным праздником и больше похож на день влюбленных, когда люди целуются под цветущим деревом. На городских площадях проводятся культурные мероприятия и программы для детей. В РФ 1 мая является государственным праздником, связанным с публичными парадами.

Практическая часть основана на анализе данных, полученных в ходе интервью с десятью чешскими и десятью российскими студентами педагогического факультета Карлова университета. Основное внимание было уделено тому, как студенты воспринимают важность национальных праздников, какие традиции с ними связаны и как отличаются способы их празднования в обеих странах. Кроме того, исследование показало, насколько хорошо студенты из Чехии и России знают не только свои национальные праздники, но и праздники другой страны. Респонденты рассказали, как они обычно отмечают национальные праздники, и поделились своим личным опытом празднования.

Результаты интервью показали, что чешские студенты отмечают государственные праздники более интимно, воспринимая их скорее как выходной день, но при этом они хорошо знают исторический контекст события. Студенты из РФ хорошо знают свои

национальные праздники, но некоторые чешские им неизвестны, однако большинство из них практически не отмечают национальные праздники в Чехии.

В ходе интервью также выяснилось, что чешские студенты имеют ограниченную осведомленность о российских государственных праздниках. Чаще всего они упоминали День Победы, Новый год и Международный женский день, но не могли объяснить подробности их празднования. В отличие от них, российские студенты имели лишь базовое представление о чешских государственных праздниках и часто не могли описать их традиции.

Бакалаврская работа предложила подробный взгляд на национальные праздники в Чехии и Российской Федерации. Она показала различные исторические и культурные контексты, способы празднования и восприятия этих важных дней.

Seznam použitých informačních zdrojů

Tištěné zdroje v českém jazyce

BURIÁNEK, František. *Akce 17. listopad: svědectví českých studentů ze Sachsenhausenu: [sborník]*. Praha: NV, 1974.

Česká republika: *100 nej zajímavostí*. Ilustroval Martin IZÁK, ilustroval Lenka IZÁKOVÁ. Zlatá česká kolekce. Říčany: Sun, 2018. ISBN 978-80-7567-282-7.

GILBERT, Martin. *Den, kdy skončila válka: den vítězství 1945 v Evropě a ve světě*. Praha: Argo, 1999. ISBN 80-7203-123-6.

KLIMEK, Antonín. *Říjen 1918: vznik Československa*. Praha: Paseka, 1998. ISBN 80-7185-175-2.

KŘIŠŤANOÁ, Dita. *Česká republika: 100 nej zajímavostí*. Ilustroval Martin IZÁK, ilustroval IZÁKOVÁ, Lenka. Zlatá česká kolekce. Říčany: Sun, 2018. ISBN 978-80-7567-282-7.

PENNICK, Nigel. *Rok: Tradice a svátky*. Praha: Dita, 1994. ISBN 80-901503-5-7.

POLC, Jaroslav V. *Jan Hus v představách šesti staletí a ve skutečnosti*. Vydání: první. Vranov nad Dyjí: A.M.I.M.S., 2015. ISBN 978-80-7266-403-0.

TATÍČEK, Šimon. *České státní svátky*. Ilustroval Lukáš URBÁNEK. V Praze: Albatros, 2020. ISBN 978-80-00-05684-5.

TINKOVÁ, Eva. *České svátky a tradice*. Ilustroval Jan HORA. [Kralice na Hané]: Computer Media, 2010. ISBN 978-80-7402-078-0.

TŘEŠTÍK, Dušan. *Češi a dějiny v postmoderním očistci*. Praha: NLN, Nakladatelství Lidové noviny, 2005. ISBN 80-7106-786-5.

VANÍČEK, Vratislav. *Svatý Václav: panovník a světec v raném středověku. Historická paměť*. Praha: Paseka, 2014. ISBN 978-80-7432-501-4.

VONDRUŠKOVÁ, Alena. *Český lidový a církevní rok*. Brno: MOBA, 2015. ISBN 978-80-243-6761-3.

ZÍDEK, Petr; ČECHUROVÁ, Jana; HÁJKOVÁ, Dagmar; HÁLEK, Jan; HAZDRA, Zdeněk et al. *Budovatelé státu: příběhy osobností, které ovlivnily vznik Československa. Universum (Knižní klub)*. Praha: Knižní klub, 2018. ISBN 978-80-242-6230-7.

ZUNA, Pavel. *Slavné dny: 50 + 2 příběhy, které psaly historii. Stream*. Zlín: Kniha Zlín, 2014. ISBN 978-80-7473-267-6.

Elektronické zdroje v českém jazyce

ČT EDU. *Den české státnosti*. [online]. 30. 6. 2020 [cit. 20. 7. 2024]. Dostupné z: <https://edu.ceskatelevize.cz/video/2731-den-ceske-statnosti>

ČT EDU. *Konstantin a Metoděj: Mise na Moravu*. [online]. 3. 4. 2020 [cit. 11. 7. 2024]. Dostupné z: <https://edu.ceskatelevize.cz/video/384-konstantin-a-metodej-mise-na-moravu>

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ. *Svátky v České republice*. [online]. [cit. 15. 7. 2024]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/svatky-v-ceske-republice>

§ 1 zákona č. 245/2000 Sb. o státních svátcích, o ostatních svátcích, o významných dnech a o dnech pracovního klidu

JEDEN SVĚT NA ŠKOLÁCH. *První novoroční projev Václava Havla – 1. leden 1990*. [online]. [cit. 3. 9. 2024]. Dostupné z: https://www.jsns.cz/projekty/pribeh-Bezpravi/materialy/historicka-vyroci/prvni_novorocni_projev_vaclava_havla

NOVINKY.CZ. *České novoroční tradice a zvyky. Nejznámější přísloví říká: Jak na Nový rok, tak po celý rok*. [online]. 1. 1. 2020 [cit. 27. 9. 2024]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/vase-zpravy-ceske-novorocni-tradice-a-zvyky-nejznamejsi-prislovi-rika-jak-na-novy-rok-tak-po-cely-rok-40308542>

OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA UHLÍŘSKÉ JANOVICE. *10. ročník vzpomínkových slavností k výročí upálení mistra Jana Husa*. [online]. 27. 6. 2024 [cit. 4. 9. 2024]. Dostupné z: <https://www.uhlirskejanovice.cz/10-rocnik-vzpominkovych-slavnosti-k-vyroci-upaleni-mistra-jana-husa/a-1356>

MĚSTO HUSINEC – OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA. *Husovy oslavy 2024*. [online]. [cit. 4. 9. 2024]. Dostupné z: <https://www.husinec.cz/kalendar-akci/novinky/husovy-oslavy-2024/>

CÍRKEV ČESKOSLOVENSKÁ HUSITSKÁ. *Fotoreportáž z Betlémské kaple: Slavnostní bohoslužba k 609. výročí upálení mistra Jana Husa*. [online]. [cit. 4. 9. 2024]. Dostupné z: <https://www.husinec.cz/kalendar-akci/novinky/husovy-oslavy-2.024/>

BRANDÝS NAD LABEM – STARÁ BOLESLAV – OFICIÁLNÍ STRÁNKY MĚSTA. *Národní Svatováclavská pouť 2024*. [online]. 1. 2. 2024 [cit. 4. 9. 2024]. Dostupné z: <https://www.brandysko.cz/narodni-svatovaclavska-pout-2024/a-8494>

JITKA JIŘIČKOVÁ, HELENA ZDRÁHALOVÁ. *Oslavy 17. listopadu: památku připomněli i zástupci UK*. [online]. 17.11. 2023 [cit. 4. 9. 2024]. Dostupné z: <https://www.ukforum.cz/rubriky/aktuality/9082-oslavy-17-listopadu-pamatku-pripominaji-i-zastupci-uk>

PRAHA 7. *Na Nový rok třeba do zoo za korunu*. [online]. 27.12. 2023 [cit. 8. 9. 2024]. Dostupné z: <https://www.praha7.cz/na-novy-rok-treba-do-zoo-za-korunu/>

CENTRUM.CZ SVÁTKY. *Nový rok 1.1.* [online]. [cit. 4. 9. 2024]. Dostupné z: <https://svatky.centrum.cz/svatky/statni-svatky/novy-rok-13/>

NOVINKY.CZ. *Praha nebude už počtvrté za sebou na Silvestra a Nový rok pořádat ani ohňostroj, ani videomapping*. [online]. 15. 12. 2023 [cit. 4. 9. 2024]. Dostupné z: <https://www.novinky.cz/clanek/domaci-praha-nebude-na-silvestra-a-novy-rok-poradat-ohnostroj-nebo-videomapping-uz-poctvrte-za-sebou-40454445>

VELEHRAD 2024. *Dny lidí dobré vůle*. [online]. [cit. 26. 9. 2024]. Dostupné z: <https://dnylididobrevule.cz/>

ČT EDU. *Dějiny svátku práce*. [online]. 23. 3. 2021 [cit. 6. 9. 2024]. Dostupné z: <https://edu.ceskatelevize.cz/video/6955-dejiny-svatku-prace>

ČESKATELEVIZE.CZ. *1. máj*. [online]. 2012 [cit. 6. 9. 2024]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10519120758-nase-tradice/212562260400014/>

ÚSTAV PRO JAZYK ČESKÝ. *Slovník spisovného jazyka českého*. [online]. 2011. [cit. 26. 9. 2024]. Dostupné z: <https://ssjc.ujc.cas.cz/search.php?db=ssjc>

ČT EDU. *Jak slavíme státní svátky*. [online]. [cit. 27. 9. 2024]. Dostupné z: <https://edu.ceskatelevize.cz/namet/jak-slavime-statni-svatky>

Tištěné zdroje v ruském jazyce

БАСКО, Н.В. *Знакомимся с русскими традициями и жизнью россиян*. Москва 2007. ISBN 978-5-88337-095-2.

СИНОВА, Ирина Владимировна. *Государственные праздники России*. Санкт-Петербург: Литера, 2007 г. ISBN 978-5-94455-604-2. Dostupné z: <https://onlinelit.net/book/gosudarstvennyye-prazdniki-rossii#tx>

Elektronické zdroje v ruském jazyce

ANASTASIA KOBETS, ISTDUS, LEVLEV, MARIYAL, ЕЛЕНА НИКУЛИНСКАЯ, ЕЛЕНА СЕРЕБРОВА. *День народного единства (Россия)*. [online]. 24.7. 2024 [cit. 25.7. 2024]. Dostupné z:

[https://znanierussia.ru/articles/%D0%94%D0%B5%D0%BD%D1%8C_%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0_\(%D0%A0%D0%BE%D1%81%D1%81%D0%B8%D1%8F\)](https://znanierussia.ru/articles/%D0%94%D0%B5%D0%BD%D1%8C_%D0%BD%D0%B0%D1%80%D0%BE%D0%B4%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D0%BE_%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D0%BD%D1%81%D1%82%D0%B2%D0%B0_(%D0%A0%D0%BE%D1%81%D1%81%D0%B8%D1%8F))

ВВС. *Женский день 8 марта: как он появился и зачем он нужен? Семь неочевидных фактов*. [online]. 8. 3. 2024 [cit. 25.7. 2024]. Dostupné z: <https://www.bbc.com/russian/features-68510684>

ЕКАТЕРИНА БОЛГОВА. *8 Марта 2025 в России: история и традиции праздника*. [online]. [cit. 21.7. 2024]. Dostupné z: <https://www.kp.ru/family/prazdniki/8-marta-v-rossii/>

ИНТЕРФАКС РОССИЯ. *23 февраля: история и традиции Дня защитника Отечества*. [online]. 29. 1. 2024 [cit. 19.7. 2024]. Dostupné z: <https://www.interfax-russia.ru/kaleidoscope/23-fevralya-istoriya-i-tradicii-dnya-zashchitnika-otechestva>

КОММЕРСАНТЪ. *День народного единства: суть и история праздника 4 ноября*. [online]. 31. 10. 2023 [cit. 21. 7. 2024]. Dostupné z: <https://www.kommersant.ru/doc/6310795>

КОНСТАНТИН М. *Новости и события Российского исторического общества*. [online]. 23. 2. 2024 [cit. 18. 7. 2024]. Dostupné z: <https://historyrussia.org/sobytiya/23-fevralya-den-zashchitnika-otechestva-chem-vazhen-etot-prazdnik-dlya-nas.html>

НОВОСТИ MAIL.RU. *О нет данныхтечества: история праздника*. [online]. [cit. 18. 7. 24]. Dostupné z: <https://news.mail.ru/society/59931568/>

ПОЗДРАВOK. *История дня России*. [online]. [cit. 21. 7. 2024]. Dostupné z: <https://pozdravok.com/pozdravleniya/prazdniki/den-rossii/istoriya/>

ПОСОЛЬСТВО РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ В РЕСПУБЛИКЕ БОЛГАРИИ. *12 июня Россия отмечает государственный праздник – День России*. [online]. 12. 6. 2022 [cit. 20. 7. 2024]. Dostupné z: https://bulgaria.mid.ru/ru/aktualnaya_informatsiya/ofitsialnye_sobytiya_i_kommentarii/news/12_iyunya_rossiya_otmechaet_gosudarstvennyu_prazdnik_den_rossii/

РБК LIFE. *8 Марта: история и традиции Международного женского дня. Кто придумал праздник и в каких странах его отмечают.* [online]. 6. 3. 2024 [cit. 21. 7. 2024]. Dostupné z: <https://www.rbc.ru/life/news/65e1dcc59a79475b094e6656>

ЭРИК РОМАНЕНКО / ТАСС. *День народного единства: Что мы отмечаем 4 ноября.* [online]. 3. 10. 2023 [cit. 21. 7. 2024]. Dostupné z: <https://tass.ru/obschestvo/19180491>

CALEND. RU. *Новый год в России.* [online]. [cit. 4. 9. 2024]. Dostupné z: <https://www.calend.ru/holidays/0/0/293/1/>

L3NTA.RU. *Новый год в России: история, традиции и обычаи праздника.* [online]. 27. 10. 2023 [cit. 5. 9. 2024]. Dostupné z: <https://lenta.ru/articles/2023/10/17/novyuy-god-v-rossii/>

РОССИЙСКОЕ ИСТОРИЧЕСКОЕ ОБЩЕСТВО. *1 мая в нашей стране отмечается Праздник Весны и Труда.* [online]. 1. 5. 2024 [cit. 6. 9. 2024]. Dostupné z: <https://historyrussia.org/sobytiya/1-maya-v-nashej-strane-otmechaetsya-prazdnik-vesny-i-truda.html>

CALEND. RU. *Праздник Весны и Труда в России.* [online]. [cit. 4. 9. 2024]. Dostupné z: <https://www.calend.ru/holidays/0/0/37/1/>

ВАЛЕРИЯ ДОРОХОВА. *День весны и труда — 1 Мая: как появился праздник и что мы отмечаем в этот день.* [online]. 25. 4. 2024 [cit. 4. 9. 2024]. Dostupné z: <https://www.gazeta.ru/culture/2024/04/25/18974660.shtml>

РБК LIFE. *9 Мая: история праздника. Как и когда появились традиции Дня Победы.* [online]. 6. 5. 2024 [cit. 5. 9. 2024]. Dostupné z: <https://www.rbc.ru/life/news/6634eb3f9a7947196309a612>

М.: ЛУЧ. В. Ф. ХАЛИПОВ, Е. В. ХАЛИПОВА. *Власть. Политика. Государственная служба. Словарь.* [online]. 1996 [cit. 26. 9. 2024]. Dostupné z: ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ПРАЗДНИК | это... Что такое ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ПРАЗДНИК? (academic.ru)

С. А. КУЗНЕЦОВ (ОБЩ. РЕД.). *Большой толковый словарь русского языка.* [online]. [cit. 26. 9. 2024]. Dostupné z: Большой толковый словарь русского языка | Грамота.ру – справочно-информационный портал (gramota.ru)

Vyjádření k využití nástrojů umělé inteligence

AI byla využita pouze k překladu abstraktu v úvodní části práce a k přeložení některých ruských internetových zdrojů potřebných ke zpracování teoretické části.

Seznam příloh

Příloha 1: Odpovědi na otázku: Které státní svátky se slaví v ČR?

Příloha 2: Odpovědi na otázku: Řekni, jak se slaví obecně (konkrétní svátek) a jak je slavíš ty v ČR?

Příloha 3: Odpovědi na otázku: Které státní svátky se slaví v RF?

Příloha 4: Odpovědi na otázku: Řekni, jak se slaví obecně (konkrétní svátek) a jak je slavíš ty v RF?

Příloha 5: Odpovědi na otázku: Jaké svátky jsou analogicky stejné v ČR i RF?

Příloha 6: Odpovědi na otázku: V čem se liší slavení svátku, které jsou stejné?

Příloha 7: Odpovědi na otázku: Myslíte si, že význam některých státních svátků se v průběhu času změnil? Pokud ano, jak?

Příloha 8: Odpovědi na otázku: Který svátek slavíš nejvíce? Je pro tebe nejdůležitější?

Příloha 1: Odpovědi na otázku: Které státní svátky se slaví v ČR?

RESPONDENT Č. 1–9. května – Den Vítězství (má být 8.5.), 17.11., (1.5. myslela, ale nevzpomněla si na název, 28.10., 1.1., 6.7. upálení Jana husa věděla, pak věděla že je tam ještě jeden, ale nevěděla jaký, pak věděla že je v září sv. Václav, ale nevěděla kdy.

RESPONDENT Č. 2 – 17.11., 28.10, Velký pátek, Velikonoční pondělí, Svátek práce, 1.1., Cyril a Metoděj 5.7., Vánoce, 28.9.

RESPONDENT Č. 3–1.1. Nový rok, 1.5. a 8.5., 5.7, 6.7., 28.9., 28.10., 25.12.,26.12., 1.5.

RESPONDENT Č. 4–28.10, 1.1. Nový rok a Den vzniku ČR, 6.7., 5.7., 8.5., 17.11.

RESPONDENT Č. 5–1.1. Nový rok, 28.10. 17.11., Velikonoce, Vánoce.

RESPONDENT Č. 6–1.1. Nový rok, Velikonoční pondělí a pátek, 1.5. a 8.5., 6.7., 5.7., 28.9., 28.10., 17.11., Štědrý den a vánoční svátky.

RESPONDENT Č. 7 – Vánoce, 1.1. Nový rok, Velikonoce, 8.5., 28.10., 6.7.

RESPONDENT Č. 8–1.5., 28.10. 17.11.

RESPONDENT Č. 9. – 1.1., 28.9., 8.5., 5.7., 17.11., 28.10.

RESPONDENT Č. 10 – 17.11., Mezinárodní den žen, Den matek, 1.5., 6.7., Vánoce, Velikonoce, 1.1. Nový rok, 28.9.

RESPONDENT Č. 11 – Nový rok, Mikuláš, Den upálení Jana Husa (ale neví proč to slavíme), Čarodějnice, 17.11. Den boje za svobodu a demokracii, Den vzniku Československa, Den Cyrila a Metoděje, 28.9. Den české národnosti (Den české státnosti řekla národnosti)

RESPONDENT Č. 12 - Nový rok, Vánoce, 28.10. Den české republiky, 8.5. Den vítězství, dále už nevím.

RESPONDENT Č. 13–1.5., 28.10., něco v listopadu, Velikonoce, 8.5., 5.7. Cyril a Metoděj.

RESPONDENT Č. 14 – Vánoce, Nová rok, Velikonoce, květnové svátky, pak vím, že je svátek spojený s nějakým svatým, Martin? Den vzniku ČSR 28.10., v listopadu je nějaký svátek spojený s demokracií.

RESPONDENT Č. 15–28.10. Den vzniku ČSR, 17.11. Den boje za svobodu a demokracii, na konci září je Den nezávislosti? Den upálení Jana Husa, vím, že je v červenci, Cyril a

Metoděj, 8.5.

RESPONDENT Č. 16 – Moc jich neznám, ale Vánoce, Nový rok, 8.5., 5.7., Den Cyrila a Metoděje 6.7. Den upálení Jana Husa, 28.9. Den české státnosti, 17.11. Den svobody a nezávislosti

RESPONDENT Č. 17 – Den české státnosti, 28.10. osamostatnění ČSR, Vánoce, Nový rok, Den studentů, Den práce, Den studentů.

RESPONDENT Č. 18 – 17.11., 28.10., vznik ČSR, Den české státnosti, 24.12., 25.12. Vánoce, 31.12. Silvestr, 1.1. Nový rok, 8.5., ještě nějaké v létě, ale nevím jaké.

RESPONDENT Č. 19 – Nový rok, Vánoce 24.12, 25.12., 26.12., 17.11., 28.9., 28.10., 1.5., 8.5., 5.7. a 6.7.

RESPONDENT Č. 20 – 8.5., Sametová revoluce, 1.1., Den české státnosti, Den spálení Jana Husa, což je divné to slavit.

Příloha 2: Odpovědi na otázku: Řekni, jak se slaví obecně (konkrétní svátek) a jak je slavíš ty v ČR?

RESPONDENT č. 1–1.1. slavíme spíše Silvestr, příchod nového roku a doma s rodinou a přáteli, 8.5. neslavíme nijak a ani nevím, jak se to slaví obecně, 5.7. Cyril a Metoděj neslavím a myslím si, že se to nějak neslaví, 6.7. Upálení J. Husa neslavím a nevím, jak se to slaví. 28.9. sv. Václav – máme volno, ale nijak to neslavím a možná to slaví někdo nábožensky založený. Přijde mi, že se slaví spíše svátky, které nejsou státní, jako Vánoce, Velikonoce. 28.10. prezident uděluje vyznamenání, vyvěšuje se vlajka, jinak neví a neslaví. 17.11. neslavím, ale znám cinkání klíčů, zapalování svíčky na Národní třídě.

RESPONDENT Č. 2 - Jako sedmnáctého listopadu, občas, jako párkrát jsem byla na nějaký, tady v Praze na akci. Líbí se mi to moc. Jdu dát svíčku na Národní třídu, pak si tam přečtu nějaký ty plakáty. Prostě ten koncert mám hodně ráda k večeru v Praze a taky moc ráda nosím tu trikoloru. „Takže jako to jsem moc hrdej Čech toho sedmnáctýho“, ale jinak, abych řekla pravdu, tak asi vůbec nic neslavím. Jinak státní svátky neslavím, vím, že jsou a že je volno a zavřeno ale jinak nic. Nový rok slavím spíše Silvestr. Na svatého Václava vím, že je svatováclavská pouť v Boleslavi, je to velká věc pro katolíky. Největší level toho slavení je, že si někdo předsílí na instagram do storýčka jako o co go nebo prostě nevím, dá tam českou vlajku nebo něco, ale že to mladší lidé teď spíše slaví přes sociální sítě. A na 28.10. Vznik ČSR běží v televizi nějaký dokument, jinak nevím, jak se to obecně slaví.

RESPONDENT Č. 3–1.1 Na Nový rok by se měla jíst čočka, aby byly peníze, třeba čočková polévka, ale s rodiči to neslavíme, jen jdeme na nějaký novoroční výšlap, někam na procházku. 8.5. se chodí k pomníkům zapálit svíčku a doma to neslavíme nijak. 5.7. To nevím, jak se slaví v Čechách a jelikož je volno, tak jedeme někam na dovolenou, stejně tak 6.7., 17.11. se připomíná demonstrace, jsou i demonstrace v ten den a chodí se zapalovat svíčka, ale osobně já to neslavím, nechodím na Národní třídu, protože nejsem z Prahy. 28.9. jsou pohádky v televizi a nevím, jak se to slaví a ani to neslavím. 28.10. byl teď zdarma vstup do Národní galerie třeba, k tématu Československa a jsou v ten zadarmo vstupy taky ještě někam, a tak jsem to teda teď takhle slavila toho 28.10.

RESPONDENT Č. 4–1.1. aby byly peníze, tak mít čočku v ten den, my si dáváme s rodiči čočkovou polévku, jinak u ostatních třeba na 6.7. pokud věží v televizi nějaký dokument o Husovi, tak si ho pustíme, ale jinak nic, 28.10. chodíme na procházku nebo 28.9., ale nijak specificky to neslavím, ani 17.11.

Jinak si myslím, že obecně se v Česku téměř neslaví 8.5, 5.7. a 6.7., 28.9. a 28.10. se o tom hodně baví v televizi a 17.11. jsou různé akce a připomínky, třeba na Václavském náměstí, spíše si myslím, že více připomínají ty podzimní svátky než ty letní.

RESPONDENT Č. 5–28.10. a 17.11. dávají se k památníkům věnce, jinak jsou lidi doma a moc to neřeší, jako ví, že je to spojený s Českou republikou a svobodou, já to mám stejně, jsem doma a nic speciálního nedělám, je to volný den, 1.1. je po Silvestru, takže nic extra, možná si lidi dávají třeba společný oběd, myslím si, že jsou důležitější pro ně Vánoce a Velikonoce, ale to nejsou státní svátky a ani na Nový rok nedodržujeme žádný tradice, ty svátky, na které zapoměla, taky nijak neslaví a nevím, jak se slaví

RESPONDENT Č. 6–1.1. se spíše slaví Silvestr než úplně Nový rok, bývají novoroční ohňostroje, My si děláme s rodinou čočku, aby byly peníze k obědu, máma říká, že se nesmí věšet prádlo, 8.5. to nevím, jak se u nás slaví a já to neslavím, nevím o žádných oslavách, ani 5.7. a 6.7. nevím o žádných oslavách a ani to neslavím, protože jsou prázdniny, 28.9. jsou Svatováclavský poutě, ale já to neslavím a 17.11. se jde na Národní třídu, lidé se do tohoto svátku asi zapojují nejvíc, já taky chodím na Národní třídu, 28.10. pamatuji si oslavy na 100 let vzniku ČSR, ale teď nevím o žádných oslavách a ani to neslavím, je volno.

RESPONDENT Č. 7 – Den vítězství slavíme 9.5., protože maminka je z Ruska a v Praze jsme 8.5. chodili na Nesmrtelný pluk, tam si říkal příběh tvých předků, kteří bojovali za to osvobození, zpívali se písničky, chodili tam jak Rusové, tak Češi, Ukrajinci, bylo to jedno, takže tak to slavím já a o jiné oslavě, jak se to slaví obecně nevím. 28.10. Den vzniku Československa, pamatuji si oslavy na výročí 100 let, ale nějak to neslavíme, Slavíme Nový rok 1.1., to jsme s rodinou, děláme různé saláty, např, Olivier, různé chlebíčky a saláty, dále jiné státní svátky neslavím.

RESPONDENT Č. 8–1.1. Nový rok slavím, příchod Nového roku, slavíme ho s kamarády, oslavujeme nová začátek. 5.7. a 6.7. nevím, jak to slavíme v Česku a vůbec to neslavím, myslím, že tyto letní svátky jsou upozaděný, lidé chtějí mít volno a jsou pryč. 17.11. jsme hodně slavili ve škole, za mě je to nejsilnější svátek i v mezinárodním povědomí, a ve škole jsme to slavili tak, že jsme dělali divadlo na různé téma, je to den studentů, aby něco vyjádřili, teď si na to vzpomenu, ale nejsem z Prahy, tak nechodím zapálit svíčku na Národní třídu, jsem doma. 8.5. já osobně neslavím tento svátek, ale ve škole jsme si to opět připomínali nějakými videi, maximálně se podívám na zprávy, a obecně si myslím, že se to slaví tak, nebo spíše média nám to připomínají a prezident položí věnce. 28.9. opět nějaké filmy, média na to

upozorňují, ale já to nijak neprožívám. 28.10. neslavím, vím, o co jde, ale neslavím to, akorát vím, že prezident uděluje vyznamenání, ale hodně těchto svátků mám spojeno se střední školou, tam na to hodně dbali a pamatuji si to právě kvůli tomu a v dobrém slova smyslu.

RESPONDENT Č. 9 – 17.11. hodně si připomínáme, jak to probíhalo v tu chvíli a probíhají různé demonstrace, chodím na Národní třídu zapálit svíčku, jinak státní svátky vůbec neslavím, slavím Vánoce, Mezinárodní den žen a takhle, ale ty státní svátky kromě toho 17.11. ne, na 28.10. vím, že prezident uděloval vyznamenání, ale já ty svátky neslavím, vím, proč jsou, ale neslavím je.

RESPONDENT Č. 10 – Osobně to moc neslavím, třeba Cyril a Metoděj 5.7. nebo Jan Hus 6.7., to ani nevím, jak se slaví. 17.11. se připomíná v televizi, jsou tam různé záznamy, lidé zapalují svíčku, chodí k nějakým památníkům, ale já si ty svátky připomenu tím, že si to přečtu, že je státní svátek, a to je všechno. 1.1. jediný co, tak Silvestr 31.12., s rodinou si přitůkne na Nový rok, jakože ho přivítáme, a to je asi celý, jsou různé novoroční ohňostroje, ale to je asi tak všechno.

RESPONDENT Č. 11 - Neslavím žádné státní svátky v Česku kromě Nového roku, ale ten v Česku slavím podle našich tradic a jednou jsem byla na sv. Václava na Karlštejně a bylo tam hodně moc lidí a byli oblečení do různých středověkých kostýmů a bylo to velmi hezké.

RESPONDENT Č. 12 – Nevím, jak se slaví české svátky, neslavím je, nemám tolik českých lidí okolo sebe, jen když je v centru nějaká akce, tak tam jdu, protože to bývá zajímavé, ale jinak ne.

RESPONDENT Č. 13 – Svátky neslavím, jednou jsem byla v centru na 28.10. na nějakém průvodu, byla tam příjemná atmosféra, také se může 28.10. navštívit mnoho památek, například muzea, jinak nevím, jak se slaví ostatní svátky.

RESPONDENT Č. 14 – Neznám, jak se tyto státní svátky slaví v Česku, ale v nějaký den jsem šla a na celém náměstí byly svíčky, úplně všude, ale nejsem si jistá, jaký den to bylo, buď Den studentstva nebo Jana Husa, nevím, jinak ještě na Nový rok jezdím za rodiči, protože bydlím jinde, než oni, ale jinak neslavím státní české svátky a nevím, jak se slaví.

RESPONDENT Č. 15–28.10. si myslím, že si české a slovenské rodiny povzpomínají na tento historický den, ale já jsem neviděla, že by se to velkolepě slavilo v Česku, lidi prostě vzpomínají, třeba společně s některými příbuznými ze Slovenska. 17.11. je velmi důležitý svátek pro studenty, lidé nosí svíčky a věnce Janu Palachovi na Václavské náměstí byla jsem na Národní

třídě zapálit svíčku a zpívali tam studenti české písně, předávali myšlenku, že jsou silní, nezávislí, bylo to dojemné a krásné. Z lidí bylo cítit, že jsou jeden národ, 28.9. vím, že je mladý státní svátek, z roku 2000, ale nevím, jak se slaví a žádné další státní svátky neslavím a ani nevím, jak se slaví tady.

RESPONDENT Č. 16–17. listopadu se konal krásný ohňostrojevý koncert a byla to velmi krásná prezentace trůnů s různými postavami v roce 2021. Tohle si asi pamatuju., jak se slaví 5.7. a 6.7. to vůbec nevím, 28.9. a 28.10. myslím, že bývají koncerty na náměstích, Nový rok podle mě pro Čechy je méně důležitý než Vánoce, Nový rok se slaví venku s přáteli, 8.5. jsem nezaznamenala žádné oslavy, prostě takový klidný svátek, kdy se vzpomíná.

RESPONDENT Č. 17–28.9. vůbec nevím, jak se to slaví, takže je to ani neslavím, také jak se slaví letní svátky vůbec nedokážu říct, ale asi se neslaví moc v kruhu rodinu, ale spíše nějaké společenské akce, 28.10. nevím, asi byly nějaké akce na ulicích, jsem v tom špatná, nevím. Spíše mi přijde, že se nás to už tolik netýká a ztrácíme k tomu vztah, Nový rok slavím podle ruských tradic, V Rusku je Den vítězství velmi důležitý a v Česku mi to tak nepřijde, ani že se to moc neslaví.

RESPONDENT Č. 18 – Znáám historii některých státních svátků, ale neznám, jak se slaví v Česku a na 8.5. jsem byl minulý rok v Berlíně, ale nijak ho neslavím, a ještě slavím s blízkými přáteli Nový rok a koukáme na proslovy prezidentů, protože mám kamarády různých národností, jsou novoroční ohňostroje, čeká se do půlnoci na Nový rok.

RESPONDENT Č. 19–Z českých svátků slavím jen Vánoce, ale to není státní svátek, takže ani nevím, jak se to slaví a když jsou svátky, nevycházím z domu, tak jsem byla naučená

RESPONDENT Č. 20 – Nevím asi, jak to slavíte, neviděla jsem, že, se to nějakým způsobem slaví, znám jen svátky, nebo slavím jen svátky, které nejsou státní, jako Vánoce nechápu a čert a Mikuláš proč nejsou státní svátky, když to slavíte?

Příloha 3: Odpovědi na otázku: Které státní svátky se slaví v RF?

RESPONDENT Č. 1- Nový rok, Svátek práce, Vánoce (novoroční prázdniny), Den Vítězství, Mezinárodní den žen a dál nevím.

RESPONDENT Č. 2 – Den vítězství, Nový rok, Mezinárodní den žen, Máslenica a další ruské státní svátky neznám.

RESPONDENT Č. 3 – Svátek práce, Nový rok, 9.5., a další už nevím.

RESPONDENT Č. 4 – Den vítězství (nevěděla že je 9.5.), Mezinárodní den žen, Svátek práce, Vánoce a další už nevím.

RESPONDENT Č. 5–1. ledna, 1. května Svátek práce, 9. května, Mezinárodní den žen a dál nevím.

RESPONDENT Č. 6–1.1., 9.5., 1.5.

RESPONDENT Č. 7–1.1., Den Ruska 12.6., Den národní jednoty 4.11., 9.5. Den Vítězství, Mezinárodní den žen a další státní svátky neznám.

RESPONDENT Č. 8 – 9.5., 1.5., Mezinárodní den žen, něco v říjnu, Nový rok, jiné státní svátky nevím.

RESPONDENT Č. 9 – Nový rok, v únoru něco ke konci, Mezinárodní den žen, Maslenica, 1.5., 9.5. Den vítězství, v červnu Den Ruska a jiné neznám.

RESPONDENT Č. 10 – Den vítězství, Nový rok, Den Ruska, Maslenica.

RESPONDENT Č. 11 - Nový rok 1.1., Den obránců vlasti 23.2., Mezinárodní ženský den 8.3., Svátek práce a jara 1.5., Den vítězství 9.5., 1.6. Den obrany dětí, Den Ruska 12.6., Den národní jednoty 4.11.

RESPONDENT Č. 12 – Den Ruska 12.6., Den vítězství, 8.3. Mezinárodní den žen, 23.2. Den obránců vlasti neboli den mužů, Nový rok.

RESPONDENT Č. 13 – Vánoce a Nový rok, Den vítězství, 1.5., Den národní jednoty.

RESPONDENT Č. 14- Nový rok, 8.3., 23.2., Den vítězství 9.5.

RESPONDENT Č. 15 – Nový rok, 23.2., 8.3., 12.6., 9.5., 1.5., 4.11.

RESPONDENT Č. 16–1.1., Vánoce 7.11., 23.2., 8.3., 1.5., 9.5., 4.11.

RESPONDENT Č. 17–9.5., Den studentů? 8.3., Den mužů.

RESPONDENT Č. 18–1.1., 9.5., 12.6., 4.11., Velikonoce, nevedl 1.5.,

RESPONDENT Č. 19–1.1., Velikonoce, Vánoce, 23.2., 8.3., 1.5., 9.5., 12.6., 4.11.

RESPONDENT Č. 20–1.1., 8.3., jako tohle je asi všechno ze státních svátků, co se slaví, myslím si, že už jiné nejsou.

Příloha 4: Odpovědi na otázku: Řekni, jak se slaví obecně (konkrétní svátek) a jak je slavíš ty v RF?

RESPONDENT Č. 11–1.1. Nový rok se slaví 8 dní, od 1.-8.1. a 7.1. jsou Vánoce. Slavíme se široce, je to vážný den, vážnější než Vánoce. Všichni pijí. Je všude hodně jídla, salátů, mandarinek, koukáme na novoroční show, komedie, staré sovětské filmy, 23.2. neslavím, lidi ví, že je volno a dávají mužům dárek, 8.3. se dává ženám květiny. 1.5. jsou všichni doma, odpočívají. 9.5. se slaví ve velké míře. Jsou různé průvody, hodně lidí chodí na Rudé náměstí, jsou tam prohlídky, veteráni, ukazuje se vojenská technika.

RESPONDENT Č. 12–1.1. slavíme s rodinou, děláme salát Olivier, potom jdeme pozdravit ostatní členy rodiny. Pustíme si televizi a koukáme na hodiny, jak bijí. Potom se setkáváme s přáteli. 9.5. se pořádají průvody, jsou tam příbuzní padlých vojáků, veteráni, jsou různé koncerty, já ho dříve slavila tak, že jsme pomáhali k veteránům. 1.5. neslavím, je to den volna a bývají koncerty, ale nevím, jak se to moc slaví. 12.6. je nějaký program v televizi, ale neslavím ho a nevím, jak se slaví. 4.11. pořádají se různé folklorní koncerty, tancuje se, ukazují se národní kostýmy. 8.3. se dávají ženám květiny, také je volno. Mám dvě sestry a táta nám dá buď dá nějaký dáreček anebo vezme do restaurace.

RESPONDENT Č. 13–1.1. slavíme ho s rodinou. Jsou to dlouhé prázdniny. Dělalí se sváteční jídla. 9.5. se slaví Den vítězství, 1.5. je svátek práce, v česku to slavíte jako svátek zamilovaných, v Rusku jsme nikdy neslavili 1.5. 4.11. neslavím, žádné už neslavím. 12.6. nepracovní den, a slaví se to různě podle toho, v jakém městě žiješ. Ale na 9.5. a 12.6. probíhají většinou různé průvody, projíždí tanky, ale více se slaví 9.5., hlavně v Moskvě.

RESPONDENT Č. 14–8.3. ženy dostávají květiny, krásný svátek, 23.2. je den mužům ale důležitější je den žen, 9.5. je průvod na Den vítězství, je to důležitý den pro stát. 1.1. se všichni z rodiny setkáme, trávíme čas spolu, jako většina lidí. Děláme saláty, Olivier a chlebičky s kaviárem. 8.3. kupuji mámě květiny. Na 23.2. přeji dědovi, protože byl voják, 9.5. neslavíme, 1.5. je hezký svátek, chodíme v přírodě grilovat. 12.6. Den Ruska neslavíme, nevím, jak se to slaví, ale je to svátek pro vlastence. 4.11. také nevím, jak se slaví, neslavíme ho. Ve školách asi jsou nějaké hodiny věnované k tomuto svátku.

RESPONDENT Č. 15 – 23.2. je Den mužů, vlastně přeji všem mužům, kteří byli ve vojenské službě. 8.3. den žen, kdy ženy dostávají dárky, je to den věnovaný ženám. 9.5. Den vítězství se slaví vítězství ve Vlastenecké válce. 1.1. na Nový rok jsme celá rodina spolu, je to takový rodinný svátek, děláme novoroční jídla, například hodně salátů, pokud je někdo v přírodě,

mohou si opět šašliky. Všichni čekají do 12 na odbíjení hodin a v tento čas už všichni většinou tráví čas s přáteli. Rusové říkají – s kým se na Nový rok potkáš, s ním ho strávíš. 23.2. a 8.3. se dělají dárky pro kluky a holky. 1.5. jsou většinou různé průvody, jarmarky, akce v centru města, lidé se chodí bavit. Tak si to pamatuji z dětství. 9.5. se vzpomíná na lidi, kteří bojovali proti fašismu. Je známa akce nesmrtelný pluk, kam chodí lidé, kteří měli nějakého člena rodiny, který bojoval ve válce. 12.6. také bývají průvody, je to teď více takové militarizované, ukazuje se vojenská technika, síla, já ho neslavím. 4.11. to je velmi mladá svátek, byl dříve takovým zapomenutým dnem. A nevím, co se v tento den dělá, nikdy jsme ho neslavili, jen víme, že je volný den.

RESPONDENT Č. 16–23.2. to byl dříve válečný svátek, dnes je to spíše Den mužů. 8.3. den žen, muži dávají ženám květiny, dárky, stejně jako v ČR, Den národní jednoty to je svátek, kdy byli vyhnáni z Moskvy polsko-litevští okupanti. 1.1. je v Rusku velký svátek, lidé ho slaví v rodinném kruhu, dělají salát Olivier, něco jako bramborový, krabový salát, potom různé chlebíčky. My s rodinou slavíme Nový rok, děláme velký stůl, máma dělá Olivier, krabový salát a já připravuji nějaké dobroty, sladkosti. 23.2., ve školách jsme dávali klukům čokoládky, nebo nějaké sladkosti. Tátovi v tento den udělám večeři anebo mu dám nějaký dárek. 8.3. dávám mámě dárek, nebo jí udělám nějaké jídlo. 1.5. většinou bývá už hezké počasí, chodí se do města na jarmarky, koncerty, probíhají tam různá vystoupení, my s rodiči chodili se koukat. 9.5. také probíhají na náměstích koncerty, býval také nesmrtelný pluk po covidu už to asi nebylo. 12.6. jsou také různé koncerty, vystoupení, veřejné akce. 4.11. nikdo moc neslaví, neznám člověka, co by to slavil. Je to spíš den, kdy můžeš odpočinout.

RESPONDENT Č. 17 – Den vítězství a Den obránců vlasti, v tento den si připomínáme příbuzný, předky, kteří bojovali za zemi. V tyto dny se nepracuje. Lidi chodí na návštěvy, mají třeba nějaké sváteční jídlo, ale jinak nevím, Nový rok se dávají dárky, dělá se hodně jídla, hodně se pije. Prezident má novoroční projev. My sledujeme novoroční projev a trávím čas s rodinou. 8.3. táta dává mámě květiny. 1.5. nevím, jak se slaví.

RESPONDENT Č. 18 – Slavím 1.1., 9.5., 12.6., a ostatní moc neslavím. 8.3. je mezinárodní den žen – dávají se ženám dárky, já ho taky slavím. Ve školách kluci dají dohromady peníze a koupí dárky učitelkám a dívkám. 23.2. Den mužů, no dříve se v tento den připomínalo Den sovětské armády a v Rusku je vojenská služba a každý muž musí sloužit v armádě, proto se v tento den dávají dárky mužům. 1.5. pro mě je to jen volný den, lidé chodí na grilovačku za město, relaxují. Den vítězství se v Rusku slaví velmi široce. Ve městech probíhají vojenské průvody, promítají se vojenské filmy, zejména 2. sv. války. Když byli živí někteří veteráni, byli

s nimi konverzační kluby, oni vyprávěli o té historii. Všichni mají volno, chodí na návštěvy, pijí, jedí. 1.1. bych přirovnal ke slavení Vánocích a Silvestra tady. Taky se dělají sváteční jídla, hodně jídla, všichni jsou spolu, jako blízcí a rodina. V Rusku jsou většinou všichni do půlnoci spolu, čekají na odbíjení hodin, koukají na projev prezidenta, dělají salát Olivier a další. A potom jdou ostatní třeba s přáteli někam slavit. 4.11. tento svátek dříve moc nikdo neslavil, ale po rozpadu SSSR a někdy mezi 2000–2010 najednou přišli se státní svátkem, je to takový umělý svátek a řekli v tento den slavíme Den národní jednoty. Já ani nevím, v jaký den se slaví. A takhle to nefunguje, je tu hodně národností a v SSSR bylo dříve více zemí, si každý začal žít, jak chtěl. 12.6. Den Ruska se slaví méně, než 9.5., je prostě takový umělý svátek, v centru města nějaká akce a nikdy jsem se žádných oslav neúčastnil a ani to neplánuji.

RESPONDENT Č. 19 – Já slavím Nový rok a Vánoce, 23.2. protože táta sloužil v armádě, 8.3. se dávají dárky ženám, 1.5. neslavím, je to pro mě volný den, kdy mohu odpočívat, 9.5. slavím, 12.6. ne a 4.11. ne. 1.1. připravuje různá jídla, saláty, pití. Přípravy probíhají už třeba od 27.12., sledujeme odbytí hodin na Nový rok, trávíme čas s rodinou. Někdy jsme chodili i na ohňostroj. Tento svátek se slaví v rodinném kruhu, chodí se na návštěvy. Na 23.2. dáváme tátovi dárek. 8.3. dostáváme dárky od táty. 9.5. taky máme sváteční stůl, jsme s rodinou a připomínáme si ty, co bojovali ve válce, jako většina lidí. Bývají různé průvody. Jak se slaví 12.6. a 4.11. nevím. Záleží od oblasti. Nikdy jsem neviděla, tak se to slaví.

RESPONDENT Č. 20 – Na Nový rok se udělá hromada jídla, tradiční salát Olivier, podobný je mu bramborový salát, potom se dělá marinovaná ryba se zeleninou, vejcem, červenou řepou, brambory, majonéza atd... potom nějaké sladkosti. 8.3. se slaví tak, že muži, jako můžou i ženy, dávají muži ženám květiny, náramky, náušnice, prostě něco. Já dávám mamce květiny. 9.5. lidi navštěvují ty, kteří byli ve válce, ale už jich moc není, třeba jejich rodiny, v televizi budou tematické filmy, prezident bude mít nějaký projev, lidi chodí na бессмертный полк – nesmrtelný pluk, tak to slavím já. 23. února je takový jako den mužů, ale záleží od oblasti. Já slavím jen ten Nový rok a 8.3.

Příloha 5: Odpovědi na otázku: Jaké svátky jsou analogicky stejné v ČR i RF?

RESPONDENT Č. 1- Den Vítězství, Nový rok, Vánoce, Jan Hus, pak řekla 1.5. Svátek práce.

RESPONDENT Č. 2 – Den vítězství, Nový rok, Velký pátek? Vánoce?

RESPONDENT Č. 3–8.5. u nich 9.5., 1.1., 1.5.

RESPONDENT Č. 4 – Mezinárodní den žen, 8.5., 1.1.

RESPONDENT Č. 5 – Mezinárodní den žen, Cyril a Metoděj, 1. ledna, ten konec války v tom květnu.

RESPONDENT Č. 6 – my máme 8.5., oni 9.5., Tři králové.

RESPONDENT Č. 7 – Nový rok, Mezinárodní den žen, 1. května Svátek práce, 8. a 9. května Den vítězství.

RESPONDENT Č. 8 – Den studenstva, 8. května, Nový rok, 1. května.

RESPONDENT Č. 9 – Nový rok, Den vítězství u nás 8.5. a u nich 9.5., Maslenica.

RESPONDENT Č. 10 – Den vítězství, ale v Rusku je to 9.5., Nový rok, Velikonoce, 1.5. Svátek práce.

RESPONDENT Č. 11 – Nový rok, Svátek práce, Den vítězství.

RESPONDENT Č. 12 – Nový rok, 14.2. Den svatý Valentýn, Svátek práce a jara.

RESPONDENT Č. 13 – Nový rok, Den vítězství, Svátek práce.

RESPONDENT Č. 14 – Velikonoce, 1.1., 8.3., 1.5.

RESPONDENT Č. 15–1.1. 1.5., 8.5., my máme 9.5.

RESPONDENT Č. 16 – Vánoce, 1.1., Velikonoce, Den vítězství, 1.5.

RESPONDENT Č. 17 – Mezinárodní den žen, Svátek práce 1.5., 1.1.

RESPONDENT Č. 18–1.1., 1.5. Svátek práce, 8.3. Mezinárodní den žen, 8.5.

RESPONDENT Č. 19–1.1., Vánoce, 8.3., 1.5., 8.5.

RESPONDENT Č. 20–9.5., v ČR 8.5., 1.1.

Příloha 6: Odpovědi na otázku: V čem se liší slavení svátku, které jsou stejné?

RESPONDENT Č. 11 – Rozdíl v Novém roku v Česku a Rusku je takový, že v Česku se Nový rok se nedávají dárky, v Rusku ano. V Rusku je Nový rok takové české Vánoce, ale také všichni pijí, jak v Česku, je to poslední den v roce. Slavíme vlastně 8 dní. Den vítězství se slaví v Rusku 9.5. v Česku 8.5. V Rusku jsou průvody, přehlídka vojáků, techniky, veteráni. V Česku nevím. 1.5. jsem nevěděla, že v Česku taky slavíte, takže nevím, jaký je rozdíl.

RESPONDENT Č. 12 – Neslavím žádné české státní svátky. Nový rok slavím s rodinou, děláme hodně salátů, koukáme na televizi. Den vítězství se slaví různými průvody, jsou tam veteráni, je nějaký kulturní program, koncerty.

RESPONDENT Č. 13 – V Česku je 1.5. nádherný svátek, protože ho slavíte také jako den lásky. Páry chodí v restaurace, muži kupují květiny. V Rusku, neznám, jak se tento svátek slaví. Žáci ho slaví tak, že nechodí do školy. Na Nový rok se Rusku dělá spousta tradičního jídla, jste s rodinou, koukáte v televizi na proslov prezidenta. V Česku je to méně významné než v Rusku. Den vítězství neznám, jak se slaví v Česku. V Rusku se Den vítězství slaví různými průvody, je tam spousta rodin, které mají spojitost s někým, kdo byl v armádě. Je to podobné jako na Den Ruska, akorát ne tak ve velkém měřítku.

RESPONDENT Č. 14 – V Česku jsou pro vás důležitější Vánoce než Nový rok. Dárky si dáváte na Vánoce a my na Nový rok, přichází děda Mráz. 1.5. jsem nezaregistrovala, jak se slaví v ČR. V Rusku jezdí lidé do přírody a pro ruského člověka je důležité, aby snědl šašlik. Den vítězství se slaví Rusku slaví 9.5. a v Česku 8.5., ale nevím, jak se to slaví u vás.

RESPONDENT Č. 15 – Nový rok, se neslaví tak velkolepě, jak v Rusku. Je to čas trávený s rodinou a v Česku především s přáteli. Den vítězství se slaví v Rusku 9.5. a v Česku 8.5. 1.5. vy slavíte více jako svátek práce, jsou nějaké demonstrace spojené s prací. Lidé chodí na procházku. V Rusku jezdí v tento den do přírody na grilování, je to den, který lidé využívají ke trávení času se svými blízkými.

RESPONDENT Č. 16 – Nový rok, není tak důležitý svátek jako Vánoce. Nový rok slavíte třeba s přáteli v klubu. V Rusku je to důležitý svátek. Na 9.5. jsou v Rusku koncerty a průvody. V Česku jsem nic podobného nezaznamenala, je to spíše tichý svátek, kdy se vzpomíná. 1.5. v Česku jsem nezaznamenala, tak se slaví, ale asi nějaké koncerty na náměstích, to je tak i v Rusku

RESPONDENT Č. 17 – Den vítězství se slaví v Rusku 9.5. a v Česku 8.5., taky tom je rozdíl, ale ve slavení nevím. Žádné státní svátky moc neslavím, tak nedokážu říci.

RESPONDENT Č. 18–V Rusku, se slaví 1.5. mnohem více, lidi ve skupinkách jezdí grilovat a v Česku je to spíše jako den volna a lidi jdou ven, ale jinak nevím, jak se to tady slaví. 8.5. nevím, jak se slaví v Česku, v Rusku jsou velkolepé oslavy a průvody a Nový rok slavím s přáteli. Nový rok v Rusku je hodně spojen s velkou hromadou jídla, rodinné atmosféry, připomíná to české Vánoce.

RESPONDENT Č. 19 – Rozdíl slavení, 1.5., popravdě, jsem ho nikdy neslavila. V Rusku se jezdí grilovat a v Česku jsem ho nikdy neslavil, ani v Rusku, takže nemohu říct. Byl to vždy pro mě den volna na víc. Na Den vítězství se v Rusku organizují, například na Rudém náměstí průvod a dávají ho i televizi, pořádají se různé besedy s veterány a jak se slaví Den vítězství v ČR, to vůbec nevím.

RESPONDENT Č. 20 – Nevím, jaký je rozdíl, protože jsem neviděla, že se to tady nějak slaví, nevšimla jsem si toho, slavíte to nějak moc klidně.

Příloha 7: Odpovědi na otázku: Myslíte si, že význam některých státních svátků se v průběhu času změnil? Pokud ano, jak?

RESPONDENT Č. 1 - Asi vznik ČSR, že to bylo dávno, že si to teď lidi moc nepřipomínají.

RESPONDENT Č. 2 – Prázdninové svátky úpadek všichni jsou na dovolený, to asi dříve nebylo a obecně ty starší svátky mi přijde že víc upadají. A přijde jí, že moc nevěřící lidé třeba neřeší svatého Václava.

RESPONDENT Č. 3 – Za mě, ty náboženské svátky, jako ty věrozvěsti a Hus, že mi přijde, že to vůbec neslavíme, nebo aspoň já ne a není v mém okolí nikdo a dřív to asi slavili více. Oproti tomu 17. listopadu, tak ten, jak je čerstvý, tak si to ty lidi připomínají daleko víc než něco, co se stalo před x stoletími.

RESPONDENT Č. 4 - No možná že dříve, některé státní svátky nebyly státními svátky, že jsou až od některého roku, ale význam bych asi úplně neřekla. Možná, řekla bych že slavení státních svátků upadá, a naopak se více a více slaví 17. listopad.

RESPONDENT Č. 5 - No myslím si, že spíš pro tu mladou generaci, ale i tu naší, že se změnil význam těch státních svátků, že máme volno, ale nepřemýšlíme nad tím, co se zrovna v ten den stalo a tak.

RESPONDENT Č. 6 - Jako význam si nemyslím že se změnil toho svátku, ale že se to dříve více slavilo, dodržovali se více nějaké tradice, bylo to ve větším povědomí lidí, než je teď, dnes to lidi moc neřeší, jsou rádi, že mají volno. Myslím, že to postupně upadá, třeba ty letní svátky, že je to už dost dávno, ale ty podzimní si myslím, že se dost zachovávají.

RESPONDENT Č. 7 – Měli bychom si připomínat tyto významné dny, vzpomínat na ty lidi a události, kteří pro nás něco udělali, např. Cyril a Metoděj. Den vítězství si dříve připomínali lidé mnohem více, lidé si uvědomovali ztrátu svých blízkých, za co bojovali.

RESPONDENT Č. 8 – Myslím, že se význam některých svátků určitě změnil a myslím si, že je to spojený s tím, jak dlouhá doba od té události to je.

RESPONDENT Č. 9 – Já si myslím, že slavení svátku se mění časem, že to dnes vnímáme jinak než lidi, kteří byli v té době. Přijde mi, že dříve se na to více dbalo, že kdyby nebyly zavřeny obchody, tak se o tom ani neví.

RESPONDENT Č. 10 – Lidé věnovali těm svátkům větší pozornost, když to bylo čerstvější, aktuálnější než teď, kdy si to připomenou třeba v televizi. Dříve se to šířilo i doma, mezi lidmi.

RESPONDENT Č. 11 – Záleží asi na svátku, třeba Den vítězství je velmi důležitý svátek a když to bylo více aktuální, tak si myslím, že se slavil a připomínal ještě více než dnes.

RESPONDENT Č. 12 – Myslím, že se mění pohled lidí na historické události, a to může ovlivňovat jejich vztah ke slavení jednotlivých svátků.

RESPONDENT Č. 13 – Řekla bych že se změnilo 23.2., dnes se to slaví tak, že se slaví Den mužů, chlapců, což úplně neodpovídá názvu svátku. Mělo by to souviset s těmi, kdo byli v armádě, tak ty by se měli obdarovávat, připomínat.

RESPONDENT Č. 14 – Dříve, například 23.2. byl tento svátek na Ukrajině i v Rusku a na Ukrajině ho změnili a nahradili jiným. V Rusku nevím, jestli se něco změnilo.

RESPONDENT Č. 15 – Přijde mi, že ano, 23.2. Den obránců vlasti. Ze začátku se tento svátek jmenoval Den Rudé armády nebo sovětské armády a tento svátek souvisel s lidmi, který měli nějaký vojenský titul, lidi, které měli něco s armádou společného. Dnes se to slaví tak, že malým klukům říkají, ty jsi budoucí ochránce svojí země. To se mi nelíbí.

RESPONDENT Č. 16 – Každý svátek je spojený s historickým kontextem. Myslím, že například 1.5. se ještě, když byl SSSR slavil více než dnes. Také 9.5., lidi, co tenkrát tu válku zažili, tak ten den byl pro ně více důležitý než dnes, když lidí, co to zažilo, už moc není.

RESPONDENT Č. 17- Myslím, že ztrácíme vztah k věcem, které se staly dávno a už se nás moc netýkají.

RESPONDENT Č. 18 – Řekl bych, že Vánoce, dříve třeba před 100 lety, se to určitě neslavilo tak, jako teď anebo když už později ano, tak tajně. Dnes jsou ruské Vánoce podobné Halloweenu.

RESPONDENT Č. 19 – Už dlouho v Rusku nežiju, tak nemohu tak posoudit, ale myslím, že Vánoce a novoroční svátky, se slaví v menším rozmachu než dříve.

RESPONDENT Č. 20 – Myslím, že význam 23.2. se změnil, dříve to byl válečný svátek, stal se z něj Den mužů a se současnou situací, to zase ustupuje, že by to byl ten válečný svátek.

Příloha 8: Odpovědi na otázku: Který svátek slavíš nejvíce? Je pro tebe nejdůležitější?

RESPONDENT Č. 1 - Ze státních svátků slaví nejvíce slavím Nový rok, ale nepřijde mi nejdůležitější. Nejdůležitější mi přijdou Vánoce a Velikonoce

RESPONDENT Č. 2–17. listopadu za nás podle mě Češi vnímají jako největší svůj státní svátek. Přijde mi to tak a každý aspoň jakoby ví a čím to je. Možná je to tím, že je to něco, Prostě něco, co se týká i téhle doby,

RESPONDENT Č. 3–1.1. Nový rok, je to něco nového, těším se na nový rok, co bude a tak.

RESPONDENT Č. 4–1.1., moc na ty svátky nejsem, spíše ty nestátní slavím.

RESPONDENT Č. 5–1. ledna, kdy vnímám, že se něco děje, že bude něco nového, jinak ty ostatní asi nic

RESPONDENT Č. 6–17. listopad, je důležitý si pořád připomínat a také často si připomínáme 28.9. jak jsou ty Svatováclavské poutě.

RESPONDENT Č. 7 – Den vítězství, vzpomínám na dětství, kdy jsme chodili na nesmrtelný pluk.

RESPONDENT Č. 8 – Nejradši si připomínám Den studentstva 17.11., protože se mě to nejvíce dotýká.

RESPONDENT Č. 9–17. listopadu, chodím na Národní třídu. Je to pro mě důležitý svátek, tím, že se to týkalo i studentů.

RESPONDENT Č. 10 – Moc ty státní svátky neslavím, ale asi když už, tak 17. listopad.

RESPONDENT Č. 11–Z českých svátků se mi líbí svatý Mikuláš, ale to není státní svátek, tak asi sv. Václav. On je hezký, že spousta lidí si to připomíná, dodržují tradice, to se mi líbí. A z ruských Nový rok.

RESPONDENT Č. 12 - Den vítězství, Den národní jednoty, jsou pro mě nejdůležitější i pro moji zemi.

RESPONDENT Č. 13 – Nový rok, možná to souvisí i s tím, že má moje maminka narozeniny, potom 8. března, kdy nám táta dává květiny.

RESPONDENT Č. 14 – Nový rok, miluju novoroční atmosféru.

RESPONDENT Č. 15 – Nejvíce ráda slavím Nový rok, protože si uvědomíš, kde si všude byl, co jsi za ten rok udělal, čeho jsi dosáhl, plánuješ si další rok, to se mi líbí. Taky se v tento den setkáváme se svými blízkými, je dlouhé volno.

RESPONDENT Č. 16 - Nový rok, dávají se dárky, ráda dávám dárky a je to hezký čas, strávený s rodinou. Koukáme společně na prezidentský projev.

RESPONDENT Č. 17 – Neslavím moc žádné svátky, ale asi Nový rok.

RESPONDENT Č. 18 – Nový rok mám nejradši, je nejoduševnělejší.

RESPONDENT Č. 19 – Nový rok, 8.3. a 8.5. Si myslím, že jsou důležité svátky, které slavím.

RESPONDENT Č. 20 – No, jelikož bydlím v Čechách, tak svátky v Čechách moc neslavím, ale asi Nový rok.